25.000/9

Պրոլետարներ բոլոր յերկրների, միացեք

ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՈՂ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՌՈՒՑՈՂԻ ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

I-ին մաս
Շինարարական աշխատանք և հավելված (II-րդ մասից)

331.881
Հ-21

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՌՈՒՑՈՂ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ—1929

38

331.881
Հ-21

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՑԵՔ․

ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՈՂ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ
ԱՐՀՄԻՈՒԹԻՈՒՆ

ԿԱՌՈՒՑՈՂԻ ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

1-ին Մաս
Շինարարական աշխատանք և հավելված (II-րդ մասից)

Масс. Б-ка-Чит.
Библиотека Читальня им Тов. С. Шаумяна

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՌՈՒՑՈՂ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ — 1929

25 FEB 2013

25.000/9

ՀԱՅՊՈԼԻԳՐԱՖԻ Հ-ՐԴ ՏՊԱՐ.

ԳՐԱՌ. № 1680 Բ. ՊԱՏՎԵՐ № 1653

ՏԻՐԱԺ 2000

ԶՈՒՌ

4916-50

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՌԹԻՎ

Վորովհետև հայերն լեզուն դեռևս չափազանց աղքատ է շինարարական և ընդհանրապես արդյունագործական գործածական բառերով ու տերմիններով, ուստի, նման բովանդակության գրքերի թարգմանությունը մեծ դժվարությունների յե հանդիպում։ Փորձելով հայերեն լեզվով հրատարակել կառուցող բանվորների արհմիության համար չափազանց կարևոր «Կառուցողների տարիֆային տեղեկատուն», կենտվարչությունն այնուամենայնիվ կարևոր համարեց գրքի վերջում կցել մի փոքրիկ բառարան։ Բառարանում ռուսերեն բառերը տված են հայերեն տառերով, նկատի ունենալով, վոր կառուցող բանվորների խոշոր մասը ռուսերեն լեզվով կարդալ չգիտե։ Բառարանում տված են նաև մի շարք այնպիսի բառեր, վորոնք տեղեկատույի մեջ չկան, սակայն առօրյա աշխատանքներում. շարունակ հանդիպում են։

ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒՅԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Շինարարական բանվորների և աշակերտների սույն տարիֆային (վորակավորման) տեղեկատուն և տարիֆային ցանցերը մշակված են Կենտրոնական Կոմիտեյի կողմից Պրոֆմիությունների 7-րդ համագումարի և Պրոֆմիությունների Համ. Կենտ. Խորհուրդի տարիֆ-տնտեսական խորհրդակցության այն վորոշումների հիման վրա, վորը գտնում է անհրաժեշտ հրաժարվել միասնական տարիֆային ցանցից և արդյունաբերությունների առանձին բնագավառներում կիրառել առանձին ցանցեր։

Ցանցերի և տեղեկատույի վերամշակման ժամանակ, Կ. Կոմիտեն հաշվի յե առել աշխատավարձի փաստացի վճարումների դրությունը, նրա ստորաբաժանումը շինարարական ձեռնարկներում զանազան մասնագիտության և վորակյալ բանվորների մեջ ու բանվորների և աշխատանքի բաժանման պրակտիկան, ըստ տարիֆային ցանցի կարգերի։

Դրանց հիման վրա, նոր տարիֆային տեղեկատույի մեջ մտցրած են հետևյալ հիմնական փոփոխությունները։

1. Կառուցողների յուրաքանչյուր մասնագիտության համար վորոշված է, վորպես կանոն, 3 կարգ (3 ձեռք) հին տեղեկատույի 4—5 կարգի փոխարեն։

2. Մտցրած են մի շարք օժանդակ կառուցողական մասնագիտություններ, վորոնք հաճախ պատահում են շինարարական ձեռնարկության մեջ։

3. Կատարված է աշխատանքների վորոշ վերախմբավորում, վորոնք կատարվում են այս կամ այն մասնագիտության և վորակավորման հիման վրա, մեկ կարգից մյուս կարգ տեղափոխելով։

Գործնականում հին տարիֆային ցանցի առաջին յերեք կարգերը չեյին կիրառվում և բանվորների տարիֆիկացիան փաստորեն սկսվում եր 4-րդ կարգից (բացի շատ սակավ դեպքերից) և վերջանում 10-րդ կարգով։ Դրա հիման վրա նոր տարիֆային ցանցը կազմված է այն հաշվով, վոր առաջին կարգը համապատասխանում է նախկին 4-րդին, վորը և պետք է ինկատի առնվի տեղեկատույի և տարիֆային ցանցի կիրառման ժամանակ։

Աշակերտական ցանցի կարգերի թիվը և նրանց մեջ յեղած հարաբերությունները վորոշված են Կենտկոմի կողմից նույնպես իրերի փաստացի դրության հիման վրա։

Տեղական միության կազմակերպությունները և տնտեսական մարմինները մասնակցել են հիշյալ ցանցերի և տեղեկատույի մշակման գործում՝ նրանց նա-

խագծի վերաքննությամբ, վոր Կենտկոմը ուղարկել եր մի շարք միության կազմակերպություններին (50 կազմ.), տալու իրենց յեզրակացությունը, վորոնք վերամշակելով՝ շատ դեպքերում տնտեսական մարմինների հետ միասին՝ վերադարձրել են Կենտկոմին, տալով իրենց յեզրակացությունը։ Կենտկոմը հաշվի յե առել նախագծի վերաբերյալ բոլոր նկատողությունները։

Հաշվի առնելով, վոր նոր տարիֆային ցանցը և տեղեկատուն բարձրացնում է բանվորների տարիֆային դրույքը 12—14% (յուրաքանչյուր մասնագիտության մի քանի կարգերի կրճատման, կարգերի միջի հարաբերությունների վորոշ բարձրացման, աշխատանքների վորոշ խմբավորման հետևանքով և այլն) և նրանց կիրառումը առաջ կբերի գործող աշխատանքի նորմաների և գոյություն ունեցող գների վորոշ փոփոխություններ, Կենտկոմը մատնանշում է, վոր ցանցի և տեղեկատույի կիրառումը անբաժանելիորեն կապված է աշխատավարձի բարենորոգման հետ և պետք է հարմարեցնել նրա կիրառման։

Առանց աշխատավարձի բարենորոգման, նոր տարիֆային ցանցերի և տեղեկատույի կիրառումը, Կենտկոմը գտնում է աննպատակահարմար։

Նոր տեղեկատույի կիրառման ժամանակ Պրոֆկազմակերպությունները պետք է հատուկ ուշադրություն դարձնեն բանվորներին ըստ կարգի ճիշտ բա-

ժանելուն, թույլ չտալով տեղեկատույի սահմանած կարգերից դուրս գալ, նույնպես և առանձին մասնագիտությունների բաժանումը շատ կարգերի՝ քաննախառնված բաժանումը։ Ցեխե շինարարական աշխատանքների վրա զբաղված կլինեն այնպիսի բանվորներ, վորոնց մասնագիտությունը չի նախատեսնված տեղեկատույով, վորոնք աշխատում են մենակ կամ վոչ մեծ խմբակներով, նրանք պետք է տարիֆիկացիայի յենթարկվեն կառուցողների ցանցի միջոցով և այդ աշխատավորների կարգավորումը վորոշվելու յե ԲԿՀ-ի կողմից, նրանց վորակի և ուրիշ պայմանների հիման վրա, վորը վորոշում է բանվորին այս կամ այն կարգին դասելու անհրաժեշտությունը։

Այն դեպքերում, յերբ այդ բանվորները աշխատում են մեծ խմբերով կամ ցեխերով (սղոցարաններ, ժամանակավոր շահագործում, ելեկտրոսարումների ցեխեր և այլն), նրանք պետք է տարիֆիկացիայի յենթարկվեն հիմնական միությունների տեղեկատուներով և ցանցերով։

Տեղեկատույի և ցանցերի փորձնական կիրառումը, չնայած վոր նրանք մանրակրկիտ կերպով մշակված են, բայց և այնպես կարող է անհրաժեշտ դարձնել մտցնելու այս կամ այն փոփոխությունները և ուղղումները։ Ուստի Պրոֆմիութենական կազմակերպությունները պետք է անմիջապես հայտնեն Կենտկոմ բոլոր նկատած թերությունների մասին, վորոնք ի նկատի կառնվեն հետագա տեղեկատուների և ցանցերի մշակումների և ուղղումների ժամանակ։

Հ.Կ.Բ.Ա.Մ. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

27-ն մարտի 1928 թ.

«ՀԱՄԿԽ-ի հետ համաձայնեցրած է» 10/II—28 թ.
ՀԱՄԿԽ-ի Տարիֆանորմաժնի վարիչի տեղակալ՝ Տուլիկով։

ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՑԱՆՑԵՐ

Բանվորական ցանց

Կարգ	1	2	3	4	5	6	7
Կոեֆիցենտ.	1,0	1,25	1,45	1,60	1,80	2,10	2,50

Աշակերտական ցանց

Կարգ	1	2	3	4	5
Կոեֆիցենտ.	1,0	1,20	1,50	1,80	2,20

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐ

1. Հողափորներ

4. կարգ

Կատարում է յերկաթգծի հողաշերտի կարգավորման և այլ աշխատանք։ Գիտե և կառուցում է դրենաժներ։ Կատարում է հողային աշխատանքներ կավարով՝ պահպանելով թեքվածքները։ Գիտե և կատարում է պարտեզների, զբոսավայրերի մակերևույթի հատակագծում՝ հասարակ գծագրերով, նույնպես և շինում է կավատոփ հատակներ։

3 կարգ

Փորում է ջրմուղների և կոյուղիների առուները։ Փորում է ամեն տեսակ հիմքեր և հանում հողը։ Փորում է ձեվանով ցամաքացուցիչ, ճանապարհի և այլ առուներ, կտրում է ու դասավորում է կունձղ և պատրաստում է ամեն տեսակի ճեղաններ։

2. Ջրհորափորներ

5 կարգ

Փորում է զանազան խորության և զանազան նպատակի համար հորեր, մեջը փայտյա պատյան

դնում և գետաքարով սարքավորում, նույնպես կատարում է զանազան տեսակի իջնովի հորերի կառուցման աշխատանքներ (բետոնի օղեր, աղյուսի վորմածք յերկաթի ծայրակալով և այլն)։ Սորան են վերաբերում նաև հորաններում ու տուննելներում կատարվող աշխատանքները։

3 կարգ

Կատարում է բոլոր հորափոր ոժանդակ աշխատանքները՝ մասնագետ հորափորի ղեկավարությամբ,

3. Կոյուղիների խողովակներ դնողներ

4 կարգ

Դնում է նշանոցներ և նոցա վրայով ստուգում առուների հատակի թեքվածքը։ Կատարում է խողովակների դրումը, ճշտիվ պահպանելով տվյալ թեքվածքը։ Ստուգում է կցվածքների ամրությունը և միջոցներ է ձեռք առնում հողը լցնելու ժամանակ խողովակների կանոնավոր դրումը չխախտելու դեմ։

4. Հյուսներ

6 կարգ

Կատարում է բարդ թործումների կցումներ (ձըգվող հոլլանդական բուլթակով կապ), մեծ տարածությունների վրա բարդ ծպիղների պատրաստելը և տեղը դնելը, հոծ փայտյա սանդուղքներ պատրաստելը և տեղը դնելը՝ հովհարաձև ու պտուտակաձև աստի-

ճաններով, կիսակլոր (միակենտրոն) շրջանակների պատրաստելը և տեղը դնելը, ցցահարների կառուցումը և սարքավորումը, կամուրջների ամեն սիստեմի ֆերմաների կապելը և դնումը, նույնպես և բարդ տախտակամածների (գնդաձև, բազմակողմանի և վոլորակ), բարձր կարգի կորագիծ մակարդակների՝ առանձնապես կարևոր յերկաթ-բետոն կառուցվածքների համար, վորոնք պահանջում են մեծ ճշտություն (ջրանիվների սարքավորման, ջրատար առուների համար և այլն), բարդ վողնարկների կառուցումը և դրնումը կամարների և զանազան տեսակի բարդ ծածկերի համար և այլն։ Սույն կարգին են վերաբերում նաև ցցեր խփելու ցցահար բանվորները։

Ցույց տված աշխատանքները կատարելու համար պահանջվում է գծագրեր հասկանալը։

5 կարգ

Կատարում է հասարակ թործումներով կցումներ (մակագիր փական ուղիղ, բուլթակով և այն), անկյունների կցում (թաթով, ափսեյաձև թաթով և թաքուն բուլթակով), մաքուր հատակների տախտակամածը՝ հասարակ, փահաններով ու շրջանակներով, քիվերի, հասարակ շրիշակների գոտիների կառուցումը, մաքրում պատերի և միջնորմների, առաստաղների, մաքուր ու բարդ տախտակամածի կառուցումը (յեղևնաձև, փոսերով և այլն), հյուսնական դռների կառու-

ցումը: Աշխատում է կմախքային կառուցվածքներ պատրաստելու և կանգնեցնելու վրա, պատվարների և այլ կառուցվածքների վրա, հենովի և շպրենգել սիստեմի ծպեղների, արտաքին սանդուղքների, մաքուր ցանկապատերի, դարպասների, դռնակների, դռների, լուսամուտների շրջանակներ կապելու վրա (ուղղանկյուն), բնակելի շենքերի, հանգարների և ագուց վորմերի կառուցման վրա: Կատարում է աշխատանքներ բարձր (15 մետրից ավել) և բարդ լաստակների և վոչ բարդ կամուրջների կառուցման վրա:

Սրան է վերաբերում կտուրների ծածկելը գոնտով ու ժամանակավոր ամբարձունակների համար վիշկաների կառուցումը:

4 կարգ

Կատարում է չորսունների և տախտակների մաքուր մշակումը ագուցներ և ռուստիկներ հանելով, նրանց մասերի կցելը, հասարակ թործում, չորսուների դնումը, ցցերի պատրաստելը և կանգնեցնելը: Շինում է հասարակ վողնարկներ և տախտակամած՝ հասարակ վոչ մեծ տարածության կամարների և թաղերի համար, տախտակե հանգարներ, հովանիներ, ժամանակավոր ցանկապատ, դարպաս և դռնակներ, հասարակ լաստակներ մինչև 15 մետր բարձրությամբ:

Տախտակամածում է սև հատակներ, առաստաղները և միջնորմներ՝ սվաղի համար: Աշխատում է վր-

րաքաշի կորան կավարմածի վրա: Սղոցում է տախտակներ ընդյերկարությամբ, տաշում է գերաններ, աշխատում է շեպերի, պեղանների ամրացման վրա, սարքավորում է կեր մարելու փոսերը, պատրաստում է շաղախի վորմնադրական տաշտեր, խառնիչներ, մատույցներ, իշավոտեր, հողնակներ և այլն:

5. Խծծագործներ.

5 կարգ

Կատարում է խծծման աշխատանքներ մեծ ամբարների, տակառների և այլ իրերի՝ ձկնորսարաններում: Աշխատում է նավերի ջրասույզ մասերի, հատակի, փոկանիվի խծծելու վրա, նույնպես և մարդատար շոգենավի տախտակամածի, նավակների և հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների վրա:

4 կարգ

Կատարում է մեկ կամ մի քանի շարք գերանե և տախտակե պատեր խծծելու աշխատանք, փայտյա շինությունների խծծվածք: Խծծում է դռների և լուսամուտների շրջանակների արանքը:

6. Ատաղձագործներ.

7 կարգ

Կատարում է ամենաբարդ աշխատանքներ, այն է՝ զանազան տեսակի փայտից—գծագրով կառուցում

ե ձևանոր առաստաղներ, պանելներ, բարդ և վոճավոր շքեղ դռներ և պարակալներ: Վողորկում ե ամեն տեսակի փայտեղեն՝ վերոհիշյալ աշխատանքների համար

Շինում ե կիսակլոր շրջանակներ (բազմակետարոն), լուսամուտների բարդ ապակեկալներ, լիրքավոր դռներ մի քանի միջնադռներով, փանելային գործեր, սանդուխքի բազրիք բարդ պրոֆիլով, վոլորտներով ու պտույտներով:

6 կարգ

Պատրաստում ե և կախում ապակյա դռներ, նույնպես և քիչ բարդ ապակեկալներ և դռներ 3 միջնադռներով, կառուցում ե լիրքավոր պատնեշ և պատի պահարաններ: Կատարում ե բոլոր բարդ ատաղձագործական վերանորոգումները:

Սորան ե վերաբերում նաև վերոհիշյալ իրերի վողորկումը:

5 կարգ

Պատրաստում ե ու կախում հասարակ ապակեկալներ (հանգարներում, ջերմոցներում և այլ այդ տեսակ շենքերում) և դռներ, հասարակ պատնեշներ, թարեքներ, լուսամուտի գոգեր:

Տեղն ե դնում դռների, լուսամուտների սարքերը: Պարտավոր ե կատարել բոլոր վոչ բարդ ատաղձագործական վերանորոգումները: Սորան ե վերաբերում

հասարակ, սպիտակ սեղանների, պահարանների, աթոռների և այլն պատրաստելը:

7. Պարկետագործներ.

7 կարգ

Թանգարժեք փայտերից կատարում ե պարկետային հատակների գեղարվեստական կտրվածագործական աշխատանքներ՝ ըստ նկարների:

Կատարում ե զանազան տեսակի փայտերից և զանազան տեսակի նկարների բարդ տեսակի պարկետային հատակների նշանահարում, վրաքաշում, զետեղում ե յերակներ՝ համաձայն տված նկարների, նաև այդ հատակների վերանորոգումը:

5 կարգ

Կատարում ե հասարակ հատակների վրաքաշում պատրաստի նշանահարումների վրա (վահանավոր, «սպեցիալ» տեսակի և այն):

Նուրբ ռանդում և մաքրում ե ցիկլով բոլոր պարկետները, պատրաստում ե փափուկ կողեր: Վերանորոգում ե ամեն տեսակի պարկետներ և գիտե նրանց փնամելը:

4 կարգ

Տեսակավորում ե պարկետները, գիտե շաշկաների կողքերը ռանդելը և համարեցնելը միմիանց: Յերեսի կողմը ռանդելը և այլ օժանդակ աշխատանքներ:

4916/50
Библиотека
Читальня
им Тов.
С.Шаумяна

քարից հիմքերի խնամքով վորմածքը (քարերի կոփվածքով)՝ դրսի բաց մակերևույթների համար։

3 կարգ

Կառուցում է աղյուսե հատակներ, աղյուսի հասարակ տաշվածքը (գոտիներ, փորեկներ և այլն)։ Քարե պատերի մեջ բաց է անում զանազան տեսակի բացվածքներ (ակոսներ, ատամնավորմացքներ)։ Գիտե սովորական հիմքերի վորմածքը աղյուսից կամ քարից։ Բանդում է աղյուսի պատերը, մաքրելով պետքական աղյուսը, նույնպես և աղյուսե հատակները, պատրաստում է հիմքատակեր տապասներ դնելու համար, հասարակ կապերի դնումները պատերի վրա։

10. Քարտաշներ

6 կարգ

Ամեն տեսակի քարերից տաշում է և մշակում սանդուղքի աստիճաններ և այլ իրեր, հին դրվագների (որնամենտների) շրջումը։ Կատարվում է մաքուր տաշվածք ձեվանով, քարերի մշակումը և հղկումը, ձեվավոր կիսասյուների և սյուների մշակումը և այլն։

5 կարգ

Կատարում է ձեանով կիսասրբատաշ մակերևույթների կորվածքներով տաշվածք, պատրաստում է

յեզրաքարեր, սալեր գետափերի սարքավորման համար և այլ հասարակ աշխատանքներ։

4 կարգ

Կատարում է կոպիտ քարերի տաշվածք։

11. Հղկողներ

6 կարգ

Հղկում է ամեն տեսակի քարեր պրոֆիլների մշակումով՝ ձեռքով և մեքենայի միջոցով։

5 կարգ

Կատարում է տափակ մակերեսների հղկում ձեռքով։

12. Քար սղոցողներ

4 կարգ

Կատարվում է ձեռքով և մեքենայի միջոցով ամեն տեսակի քարերի սղոցելը։

13. Սալապործներ

6 կարգ

Կատարում է շենքերի բարդ նկարներով բազմակողմանի և կորագիծ սալահատակ, ճակատների և ներքին պատերի յերեսումը մի քանի գույների դրվագներով։

5 կարգ

Կատարում է բազմակողմանի և գունավոր սալիկներով հատակների և սանդուղքների հարթակների սալահատակը, պահպանելով պահանջված թեքությունը, շրջանակային և ցոկոլի սալվածքը: Միագույն ճակատների յերեսումը, կատարում է անկարան սիլիկատ տափակ հատակներ, միագույն դրվագով:

4 կարգ

Սալահատակում է ամեն տեսակի սալիկներով հորիզոնական մակերեսներ (մայթեր, հատակներ և այլն): Վերանորոգում է ամեն տեսակի սալահատակներ:

14. Մոզաիկագործներ

7 կարգ

Կառուցում է մոզաիկ հատակներ դրվագներով և պղնձե ձողերի դրումներով:

5 կարգ

Կառուցում է միագույն մոզաիկ հատակներ, վաքեր և այլն՝ նրանց փողորկումով: Պատրաստում է մոզայիկ աստիճաններ, հատակներ, լուսամուտի գոգեր և այլն՝ մակերեսների փողորկումով:

15. Ասֆալտագործներ

Կառուցող վարպետ:

5 կարգ

Կատարվում է շինության մեջը և դուրսը ասֆալտի բոլոր աշխատանքները լիցքով: Գիտե զանգվածների խառնուրդ կազմելը և ղեկավարում է զանգվածքը պատրաստելն, ինչպես և լիցքի հիմնատակ պատրաստել: Կատարում է մեկուսացումներ:

16. Ցեփողներ

3 կարգ

Ցեփում է ամեն տեսակի ասֆալտի զանգվածքներ (ջրաանթափանցիկ և այլն):

17. Հարթողներ

3 կարգ

Հարթում է ասֆալտի մակերեսները, պահպանելով թեքվածքները, փոսերի դրությունը և ջրհան կառուցվածքները:

18. Վառարանագործներ

6 կարգ

Կառուցում է յերկհարկանի մեծ արտադրության հացաթուխ վառարաններ, կալորիֆերներ, աղբակեզ հնոցներ՝ ոգտագործական կառուցվածքներում, ամեն սիստեմի և նկարի հախճապակի վառարաններ, հոլլանդական վառարաններ ջերմարկղներով: Շինում է կրականոցներ բոլոր սիստեմի կաթսաների համար (ջրա-

խողովակ, կաղմովի, ջեռացուցիչներով), նույպես և վառարաններ, վորոնք ունեն կրականոցի գազերի մեծ աստիճանի տաքություն։ Կատարում ե մուֆելավոր և բոցավոր վառարանների և հատուկ նշանակություն ունեցող հնոցների կառուցում (բովան վառարաններ ներկեր պատրաստելու համար և այլն)։

5 կարգ

Շինում ե ռուսական վառարաններ ներքնակրակնոցով և ակութով, հասարակ հացաթուխ և հոլլանդական վառարաններ, խոհանոցի օջախներ։ Կատարում ե կաթսաների, ջրախողովակային անցքերի ներքին պատենավորումը, բաղնիքների և ջերմոցների վառարանների կառուցումը։ Շինում ե ուտերմարկի վառարաններ, ծխնելույզներ, առանձնացումներ, դնում ե յերկաթի և կերակուր յեփելու օջախներ՝ նրանց պատելով աղյուսով։

3 կարգ

Շինում ե վառարանների տակի հիմքեր, դնում ե հորիզոնական ծխնելույզներ։ Դնում ե ժամանակավոր վառարաններ, տանում ե թիթեղի խողովակներ, քանդում ե հախճասալ վառարաններ՝ աղյուսը և հախճասալը մաքրելով։ Մաքրում են ծխնելույզները և քսուկում։

19. Սվաղագործներ

6 կարգ

Կատարում ե պատերի սվաղ ռուստիկներով, սվաղ՝ մարմարիոնի ավազ ավելացնելով (իտալական), բնական քարին նմանվող սվաղ՝ առանձին զանգվածից, չեչոտ քարերին նմանեցնելու համար կատարում ե խորդուբորդություն հարթ մակերեսի վրա և ամեն տեսակի նմանեցում ձեռանով։ Ձգում ե ներքին և արտաքին բարդ քիվեր և կոր գոտիներ։

5 կարգ

Սվաղում ե սյուներ, կամարներ, թաղեր և այլն։ Ձգում ե ներքին և արտաքին վոչ բարդ կոր գոտիներ, կատարում ե հարթ մակերեսների սվաղը փաբոններով։

4 կարգ

Կատարում ե ներքի և արտաքին պատերի, առաստաղների և այլ մակերեսների հարթ սվաղ կավարով և տախտակով, հենոցի և միջադիր շրջանակների խծծումը, լուսամուտի փայտյա և քարե գոգերի ամրացումը լիցքով, սվաղի քերելը և ավազով տրորելը։

20 Ներկարարներ—Նկարիչներ (ալֆրեյշչիկներ)

7 կարգ

Նկարում ե ձեռքով առաստաղների, պատերի

վրա՝ գրվագների նմանողությամբ: Նկարում է մի կամ մի քանի գույնի յերանգավոր գրվագ՝ համաձայն պատրաստի նկարի, փոխելով մաշտաբը: Կատարում է աշխատանքներ զանազան տեսակի տառերով: Կատարում է թվլած գործերի վերանորոգումը:

21. Ներկարարներ

6 կարգ

Գիտե բոլոր գույների ներկեր կազմելը, ինչպես յուղաներկ, նույնպես և սոսնձաներկ, ներկում է մաստիկայի (բևեկնի), եմալի և լաքի ներկերով: Ներկում է մակերեսներ (մետաղյա, սվաղի, փայտյա), նմանեցնելով զանազան տեսակ քարերի և փայտեղենի: Կատարում է վոսկեզօծ աշխատանքներ զանազան լաքերով, կպցնում է բարձր վորակի պաստառներ (սեղմադրոշմ, թավշյա, կաթնագույն և այլն) վերադիր կամ կցված:

5 կարգ

Ներկում է պատերի, առաստաղների յերեսները գծերի մեջ: Ներկում է միագույն գրվագներ: Մաքուր ներկում է ձիթաներկով և սոսնձաներկով սվաղած և փայտյա մակերեսներ: Կպցնում է միջին վորակի պաստառներ, աշխատում է տրաֆարետով և տանում է շտրիխներ: Պատրաստում է մակերեսներ մաքուր ներկելու և պատի նկարչության համար:

4 կարգ

Գիտե վոչ բարդ գույներ պատրաստելը, սպիտակացնում է կրով և կավիճով հարթ մակերեսներ, ներկում է կտուրներ, կպցնում է և սոսնձում պատեր և առաստաղներ սերպյանկայով, կարտոնով և այլն: Կպցնում է ցածր վորակի պաստառներ, կատարում է ձիթաներկով՝ մակերեսները ներկելու հասարակ աշխատանք: Պատրաստում է մակերեսներ ձիթաներկով կամ սոսնձաներկով ներկելու համար:

3 կարգ

Կատարում է կրով, կավիճով և սոսնձաներկերով մակերեսներ ներկելու հասարակ աշխատանք (ցանկապատներ, հակատներ, նկուղներ և այլն): Լվանում է ձիթաներկը սոդայով, ոճառով, պոտաշով:

22. Ապակի գցողներ

5 կարգ

Գցում է ապակիներ ձևավոր ապակեկալների մեջ: Գիտե գցել ապակի մաստաքով: Գցում է խութային, մեծ, հաստ ապակիներ:

3 կարգ

Գցում է հասարակ (կիսաբեմ) ապակիներ մանր ապակեկալներում, հանում է հին ապակիները, քսուկում է ակոսատները:

23. Թիթեղագործներ

6 կարգ

Ծածկում է մետաղյա թիթեղով ամեն տեսակի բարդ տանիքներ (գմբեթավոր, բրգաձև, թեփավոր և այլն) նկարով և գծագրով։ Շինում է բարդ ձագարներ՝ արմունկներ և հողմացույցներ, նշանում է, պատրաստում է և տեղն է դնում օդափոխ տուփեր և անցքեր։

5 կարգ

Ծածկում է թիթեղով հովանիներ, հասարակ տանիքներ, քիվեր։ Շինում է գլխադետներ ծխնելույզների գլխին, ճոռեր, հասարակ արմունկներ և ձագարներ։ Պատրաստում է վառարանների համար պատյաններ քիվերով, ցոկոլներով և այլն։ Ծածկում է բարդ կտուրներ արհեստական հերձաքարով և կղմինտրով։

4 կարգ

Պատրաստում է և խփում գոտիներ, սանդրիկներ, լուսամուտների դրսի գոգեր։ Շինում է հարթ պատյաններ վառարանների համար և հասարակ հողմացույցներ։ Պատրաստում է և կախում ջրհոս խողովակներ և կատարում է կտրան նորոգումներ։ Ծածկում է հասարակ կտուրներ արհեստական հերձաքարով։ Ծածկում է կտուրներ տոլով, ռուբերոյիդով և հասարակ կտուրներ՝ կղմինտրով։ Քանդում է կտուրներ և նորոգում է ծալուքներ։

24. Սալարկիչներ

4 կարգ

Սալարկում է մայթեր ուղիղ ձև ունեցող քարերով, սալարկում ու ամրացնում է շեպերը (մաժուխ և ծղնոտի վրա)։ Գիտե կառուցել ակոսներ և բարդ թեքվածքներ՝ ջրին ընթացք տալով, յերկու տակ սալարկում գետաքարերից և պատնեշների սալարում։

Աշխատում է նշանոցով և հարթաչափով, պահպանելով պահանջված թեքվածքները։

3 կարգ

Կատարում է հասարակ սալարկային աշխատանքներ գետաքարից, սալահատակում է քարով և նորոգում սալարկները։

25. Խիճ ջարդողներ

3 կարգ

Տվյալ չափերով պատրաստում է խիճ (ողակով) ամեն տեսակի քարերից յերկաթգծի, խճուղու և քաղաքացիական շինարարության համար։

2 կարգ

Փուխր քարերից և աղյուսից պատրաստում է խիճ, վորը չի պահանջում ճիշտ չափեր։

26. Սփռողներ

3 կարգ

Գիտե խճուղու քանդելը քլունգով։ Սփռում է խիճը հավասար շերտով, խճաշերտը հաստացնելու համար։

27. Ավագ Նորոգիչ

6 կարգ

Գրագետ է, սպասավորում է վորոշ շրջան 20-ից մինչև 30 կիլոմետր, հսկում է նրա դրությունը, բավական փորձառություն ունի խճուղային աշխատանքների մեջ, աշխատում է ճանապարհի վարպետի ղեկավարության տակ, ինքն է ղեկավարում ժամանակավոր և նորոգող բանվորների խմբակներին, անմիջականորեն հսկում է աշխատանքները կատարելիս, նույնպես և անձամբ մասնակցում է աշխատանքներին։

27 ա. Կրտսեր Նորոգիչ

4 կարգ

Գրագետ է, սպասավորում է վորոշ շրջան 5-ից մինչև 10 կիլոմետր, հսկում է նրա դրությունը, լցնում հավասարեցնում է գոյացած փոսերը խճուղիների և սալարկների վրա, հեռացնում է կանգնած ջրերը, ճանապարհի յեզրերքով փորում է առվակներ, առվակները մաքրում է և խորացնում։ Հետևում է, վոր չը

փչացվի ծառատունկերը, տնկում են նորերը, նորոգում է ճանապարհների յեզրերը, հետևում է խճի շերտի բերելուն, սփռելուն և կանոնավոր դրության մեջ պահելուն, նույնպես և խճի կանոնավոր տափանելուն գլդոնով (կատոկ) և ծածկող նյութերի լցքին։

ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐ

28. Նշանակալներ

3 կարգ

Կարողանում է կանոնավոր նշանակալել գիծը ցույց տված ուղղությամբ, ինչպես դաշտավայրերում, նույնպես և դարուփոս տեղերում։ Ունի լավ աչքաչափ և վորոշ աչքաբացություն, նամանավանդ վերոհիշյալ աշխատանքների վայրերում (ձորերի չափելը և այլն)։

29. Բևեռ խփողներ

3 կարգ

Մասնագետ է ուղի գցելիս բևեռներ խփելու։

30. Տաշողներ

3 կարգ

Կատարում է շպալների նշան անելը և տաշելը հատուկ ուրագով (դիքսել), տալով տաշվածքին պահանջված թեքվածքը։ Աշխատում է շաբլոնով։

31. ՍԵՌՆԱԿՈՂՆԵՐ

2 կարգ

Բանվորներ, վորոնք ունեն փորձնականություն սեռնակները դնելու և փոխարինելու՝ բլոկները կցելու ժամանակ։

32. ՍՈՒԶԱՐԿՂԱԳՈՐԾՆԵՐ

7 կարգ

Կատարում է հողի հանում սուզարկղներով, վերջինիս ցած իջեցնելու ժամանակ և լցնում է, սուզարկղի իջեցումից հետո, թե սուզարկղը և թե հորանները քարե վորմածքով։

Ծանոթե է սուզարկղային աշխատանքների հետ, հասկանում է և գիտե սուզարկղային աշխատանքներում գործադրվող մեքենաների հետ վարվելը։

33. ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՂՆԵՐ (ԱՐՄԱՏՈՒՐՉԻԿՆԵՐ)

6 կարգ

Պատրաստում է և տեղը դնում գծագրով սարքավորում շենքերի բարդ կառուցվածքային մասերի (ֆերմաներ, յերկաթի սյուներ, լուսամուտի ապակեկալներ և այլն), կամուրջի ֆերմաների, ցանցավոր հեծանների, պատասխանատու հիդրոտեխնիկ կառուցվածքների, մեծ ծավալի և բարձրության բակերի, սիլոսելեվատորների և այլ բարդ աշխատանքների համար։

5 կարգ

Պատրաստում է և տեղը դնում սարքավորում՝ կամարների, հեծանների, յերկաթբետոն ծածկերի, սյուների, շենքերի պատերի և այլն։ Գիտե քիչ բարդ սարքավորման աշխատանքներ։

4 կարգ

Պատրաստում է և տեղը դնում բարդ կառուցվածքների՝ սարքավորումը վարպետի ղեկավարությամբ և ինքնուրույն պատրաստում է և տեղը դնում սարքավորումը վորմածքներում և նման հասարակ յերկաթբետոնի կառուցվածքներում։

34 ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ—ՋՐՄՈՒՂՆԵՐԻ ԵՎ ՋԵՌՈՒՑՄԱՆ

7 կարգ

Կատարում է ամեն տեսակի ջրմուղային և ջեռուցման աշխատանքներ։ Ինքնուրույն հասկանում է գծագրեր։ Կատարում է գրինել խողովակների, ոդային ռեզերվուարների և բարձր ճնշման զանազան կառուցվածքների դնումը։ Կորացնում է մեծ տրամագծի (3″-ից բարձր) պղնձե խողովակներ։

6 կարգ

Անց է կացնում մագիստրալ գծեր։ Կատարում է բարդ ապարատների դրումը, ինչպես՝ ջրցաններ, շոգեկաթսաներ, ջեռուցման գործիքներ, կորացնում է մինչև 3″ տրամագիծ ունեցող պղնձե խողովակներ։

5 կարգ

Կատարում է վոչ բարդ դրոշմներ, ինչպես՝ վաննաներ, հասարակ ջրցաններ և զանազան խողովատար աշխատանքներ գոլորշու և ջրային ջեռացման համար, ծռում է առանց սեղմվածքի 3''-ից ավել տրամագծի յերկաթի խողովակներ: Միացնում է խողովակներ կաթսաների, շոգեմեքենաների և պոմպերի հետ, կատարում է պոմպերի նորոգումներ: Լեհեմում է խողովակների շրթունքը իրենց խողովակների հետ:

4 կարգ

Կատարում է տների խողովակների մանր անցկացումներ, լցնում է խողովակները արճիճով, լեհեմում է ամեն դեպքում, կորացնում է 3''-ից պակաս տրամագծի յերկաթի խողովակներ: Կատարում է ջրմուղների, ջեռացման փոքր նորոգումներ և խողովակների մասնակի գցելը: Նրանց լեհեմելը և պարուրելը: Անց է կացնում ժամանակավոր ջրմուղ:

35. Դարբիններ

7 կարգ

Ղեկավարվելով գծագրերով և էսքիզներով, ինքնուրույն կերպով կատարում է պատշգամբների և սանդուխքների գեղարվեստական վանդակներ, զանազան նկարների զարդասներ դրվագներով, պսակներով և այլ զարդարանքներով:

6 կարգ

Ըստ գծագրերի և էսքիզների ինքնուրույն կատարում է յերկաթի սալքավորումներ և վանդակների, զարդասների վոչ բարդ աշխատանքներ և այլն:

5 կարգ

Պատրաստում է յերկաթեղեն վերանորոգման և գործիքների համար: Շինում է զանազան բարձակներ, գլխավոր մուտքերի ծածկեր, ապակեկալներ և լապտերների կառուցվածքներ:

4 կարգ

Պատրաստում է յերկաթեղեն փայտյա կառուցվածքների, մետաղե ծպիղների ֆերմաների համար, զանազան կառուցվածքների շաղկապներ, սանդուղքակալներ փակով, կատարներով:

Կատարում է նորոգումներ վագոնիկների, մուրճերի, էինգերի, բահերի և այլ: Պատրաստում է ցեցերի յերկաթեղենը և մետաղյա սարքեր զարդասների, դռների համար: Յերկաթապատում է ցցահատներ և կատարում է այլ մետաղի աշխատանքներ:

36. Մուրճահարներ

4 կարգ

Կատարում է դարբնի հետ խոշոր և բարդ գործերի աշխատանք, ծանոթ է յեռելու ձևերին, գիտե դարբնի բոլոր գործիքների նշանակությունը, մուրճով աշխատելու ժամանակ մատուցում է պահանջված

գործիքը, ղեկավարում է կոկսավառ և ածխավառ հնոցը, ներդրում և ջեռացնում է յերկաթեղեն՝ դարբնի ցուցմունքով։ Հմուտ կերպով թափով կռանահարում է թե աջ, թե ձախ կողմից։

3 կարգ

Աշխատում է դարբինների հետ ամեն տեսակի յերկաթեղեն պատրաստելու աշխատանքներում։ Աշխատում է մուրճով ամեն պայմաններում թե աջ, թե ձախ ձեռքով։

37. Կառուցող փականագործներ

6 կարգ

Պատրաստում է ըստ գծագրերի զանազան շինարարական և կամուրջների ֆերմաներ, նշանակում է և հավաքում գեղարվեստական իրեր (գեղարվեստական դարպասներ, վանդակներ, բազրիք, պողպատի շերտափեղկեր և այլն), հավաքում է և տեղը դնում պտուտակ սանդուղքներ։ Կատարում է ինքնուրույն չափվածքներ փականագործ-շինարարական աշխատանքերի։ Աշխատում է շինարարական պայմաններում։

5 կարգ

Կատարում է ըստ գծագրերի փականագործ—շինարարական աշխատանքներ, նախնթաց փականագործից զանազանվելով նրանով, վոր կատարում է թեթև (վոչ բարդ) աշխատանքներ, որինակ՝ չորսու-

ներից սյուներ, բազրիք, գեղարվեստական դռվագների յերկաթե դռներ ու նրանց փականքները և այլն։

3 կարգ

Կատարում է հասարակ փականագործ աշխատանքներ, աշխատում է հասարակ կառուցվածքների հավաքման վրա՝ ավագ փականագործի ղեկավարությամբ։

38. Ճանապարհների աշխատանքների մեքենավարներ

7 կարգ

Պատասխանատու յե իրեն հանձնած շոգե կամ մատորային ուղեմեքենայի համար (գլդան, տրակտոր և այլն), նրա միջոցով կատարում է ճանապարհային աշխատանքներ։ Հաշվառում է մեքենայի աշխատանքների վրա կատարած ծախքերը և կազմում է մեքենայի աշխատանքների վերաբերյալ ցուցակներ։ Ընթացիկ խնամք է տանում մեքենային, նույնպես կատարում է նրա մանր նորոգումները, հսկում է և մասնակցում մեքենայի հիմնական վերանորոգման աշխատանքներին։

39. Մեքենավարներ էքսկավատորների վրա

7 կարգ

Պատասխանատու յե էքսկավատորների աշխատանքներին։ Նրա օգնությամբ կատարում է աշխատանքներ, հաշվառում է նրա աշխատանքների վրա

կատարած ծախքերը և կազմում է աշխատանքի ցուցակներ: Կատարում է ընթացիկ մանր նորոգումներ, հսկում է և մասնակցում նրա հիմնական վերանորոգման աշխատանքին:

40. Մեքենավարի օգնական

4 կարգ

Մեքենավարի ղեկավարությամբ կատարում է մեքենան խնամելու աշխատանքներ, մասնակցում է ընթացիկ մանր նորոգումներին: Կատարում է մեքենայի քսուկը (սմազկա):

41. Մեքենավարներ՝ ցցահարի, վերելակի, ջուր կրող մեքենաների յեվ այլ կառուցվածքների:

6 կարգ

Գիտե շոգեմեքենայի տեղակայումը ներքվառվող շարժիչով, սարքավորում է փոխադրիչ մեխանիզմներ և հսկում է նրանց կանոնավոր աշխատանքին: Կատարում է վառելիքի ծախսի հաշվառումը: Կատարում է մանր նորոգում, ինչպես շարժիչ մեքենաների, նույնպես և փոխադրիչ մեխանիզմների: Մասնակցում է նրանց հիմնական վերանորոգման աշխատանքներին:

42. Մեքենավարներ կոտրատող յեվ բետոն պատրաստող մեքենաների

5 կարգ

Աշխատեցնում է մոտորը, հետևում է աշխատանքին

և մոտորի քսուկին: Մասնակցում է մեքենայի սարքավորման և տրանսմիսիաների վերանորոգման աշխատանքին: Ծանոթ է փականագործական աշխատանքների հետ:

43. Սղոցողներ

4 կարգ

Ձեռքի սղոցով սղոցում է ընդյերկարությամբ զանազան տեսակ փայտեղենից գերաններ: Անպատճառ պետք է գիտենան սղոցների սրելը և ուղղումը

44. Քարհատներ

4 կարգ

Կատարում է քար կտրելու աշխատանքներ (վաճառվող սալերի և աստիճանների): Կատարում է քարերի կոպիտ մշակման աշխատանք: Գիտե պայթեցման գործը և ծակեր հորատելը:

3 կարգ

Կտրում է հասարակ սալեր:

45. Շինարարական աշխատանքների օժանդակ բանվորներ

2 կարգ

Վորակյալ բանվորների ղեկավարությամբ, նրանց մոտ կատարում է տվյալ մասնագիտության ամեն տեսակի հասարակ աշխատանքներ: Ծանոթ է

համապատասխան նյութերի և գործածվող գործիքների հետ։ Օգնում է նյութերը ջոկելու աշխատանքին։

46. Սեվագործ բանվորներ

2 կարգ

Կատարում է ծանր աշխատանքներ, վորոնք պահանջում են մասնագիտական փորձ, ինչպես՝ աղյուս կրել խշտուկներով, հեծանների, գերանների և նման ծանրությունների տեղափոխում։

1 կարգ

Կատարում է ամեն տեսակի աշխատանքներ, վորոնք չեն պահանջում մասնագիտական փորձ։

ՈԺԱՆԴԱԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

47. Էլեկտրամոնտյորներ

7 կարգ

Տեղակայում է բաժանող վահաններ, կատարում է գեներատորների, տրանսֆորմատորների, մշտական և փոխվող հոսանքով մոտորների սարքավորման ժամանակ միացում։ Կատարում է ոդային ցանց տանելու աշխատանքներ, հաղորդման և միացման սարքավորումների հետ։ Հասկանում է գծագրեր։

6 կարգ

Կատարում է ավելի հասարակ սարքավորումների

տեղակայում։ Ծանոթ է հասարակ մոտորների և ապպարատների կազմվածքի հետ։ Կատարում է փորձարկում մեկուսացման՝ գետնի հետ միացնելու վերաբերյալ աշխատանքներում։ Կատարում է ավելի բարդ աշխատանքներ լուսավորության և ուժային բնույթ կրող գործերի վերաբերյալ, միայն ավագ մոնտյորների ղեկավարությամբ։ Ծանոթ է վոչ բարդ գծագրերի և սխեմաների հետ։

5 կարգ

Կատարում է լուսավորության և ուժային հաղորդակցության աշխատանքներ մետաղե թելով և զանազան հատման լարով։ Կատարում է լարի միացում հաշվեցույցների և Բերկմանի խողովակների միջոցով վոլտմետրների և ամպերոմետրների հետ։ Գիտե հասարակ սարքավորումների նշանակությունը և նրանց միացումը ցանցի հետ։ Հասկանում է հասարակ սխեմաներ։ Կատարում է ավագ վարպետների ղեկավարությամբ ելեքտրոմոտորների, վահանների և կենտրոնական կայանների այլ սարքավորումների տեղակայելու վերաբերյալ ավելի բարդ աշխատանքներ։

4 կարգ

Կատարում է բարձր վոլտի տրանսֆորմատորների տեղակայման սարքավորում, սարման տեղակայանք, կատարում է բարձր և ցածր լարման սա-

բումների աշխատանք՝ էլեկտրոմոնտյորի ղեկավարությամբ։

3 կարգ

Կատարում է բարձր վոլտի տրանսֆորմատորների տեղակայման սարքավորում, սարման տեղակայանք, կատարում է բարձր և ցածր լարման սարուններ աշխատանք էլեկտրոմոնտյորի ղեկավարությամբ։

48. Կենտրոնական ջեռուցման վառարաններ վառողներ

4 կարգ

Վառում է ջեռուցման բոլոր սիստեմի տնային կաթսաների վառարանները և կատարում է մանր ընթացիկ նորոգումներ, որ անհրաժեշտ է ջեռուցման կանոնավոր աշխատանքի համար։

49. Սղոցարանի մեքենավար

6 կարգ

Հսկում է սղոցարանի մեքենայի և կաթսայի կանոնավոր աշխատանքին։ Քանդում և հավաքում է մեքենան։ Կատարում է նրանց ընթացիկ նորոգումը։ Հսկում է սղոցի շրջանակի և տախտակի սարք լինելուն։

50. Կռունկի մեքենավար

5 կարգ

Ղեկավարում է վոչ մեծ ուժի էլեկտրական կռունկի աշխատանքներ։ Աշխատում է ծանրություններ բարձրացնելու և տեղափոխելու վրա։ Կարողանում է ինքնուրույն վորոշել մոտորների և մեխանիզմների պակասները։ Կատարում է մանր ընթացիկ նորոգումներ։ Քսուկում է մոտորները և կռունկի մեխանիզմը։

51. Վերելակի բանվորներ

2 կարգ

Բեռնած վագոնները բարձրացնում է հարթակի վրա և դատարկ վագոնները ներքև է իջեցնում։

52. Ոդափուք մեքենայի մեքենավար

6 կարգ

Ինքնուրույն ղեկավարում է մեքենան։ Հսկում է աշխատանքներին։ Կատարում է ընթացիկ, մանր նորոգումներ։

53. Շոգեկաթսա վառող

4 կարգ

Սպասարկում է շոգեկաթսաները, կարգավորում է կաթսաների վառելիքը վառելը։ Վառում է և խառ-

նում։ Գիտե ամեն տեսակի վառելանյութ գործածելու յեղանակը։ Հեռացնում է կրակարաններից խարամը և մոխիրը։ Պարտավոր է շոգեկաթսաների կրակարանները կարգին պահելու փորձառություն ունենալ։

54. Լոկոմբիլի կաթսա վառող

4 կարգ

Հսկում է լոկոմբիլի կաթսայի աշխատանքին, դարսում է վառելիքը և վառում, հասցնում է շոգու ճնշումը պահանջված բարձրության և հետևում է վերացնելու բոլոր թերությունները կաթսայի և նրան սպասարկող մեխանիզմների մեջ։

55. Գամողներ

5 կարգ

Գամում է ձեռքով և պնևմատիկ մուրճերով սառը և տաք դրության մեջ զանազան մետաղե կառուցվածքներ և կաթսայի ապպարատի ռեզերվուարների մասեր, վորոնք չեն յենթարկվում բարձր ճնշման։ Կատարում է կամուրջների, ծպեղների, սյուների, սայլակների, հեծանների, բակերի, ցիստերների, կաթսայի և ողակավոր պատյանների, զանազան արկղների և այլ աշխատանքների գամում։

4 կարգ

Կատարում է ձեռքով սառը գամում և պնևմա-

տիկ մուրճով զանազան հասարակ առարկաներ մանր գամերով, իսկ ավելի խոշոր կառուցվածքներ՝ ավագ գամողի ղեկավարությամբ։

56. Շաղափողներ

3 կարգ

Հասարակ շաղափային դազգահի վրա կատարում է շաղափային հասարակ բնույթ կրող մասսայական աշխատանքներ, հասարակ տեղակայումներ, ըստ նշանադրումների, ձևվաններով և այլն։

57. Փականագործ-գործիքագործ

7 կարգ

Պատրաստում է, սարքում է, ստուգում և նորոգում է զանազան ճիշտ չափիչ գործիքներ և պրիբորներ, մինչև 0,02 մ./մ. ճշտությամբ, վոչ մի անցք չթողնելով։ Գիտե բանվածքը խարել և կրկնփել։ Օգտվում է ճիշտ չափիչ գործիքներով և պրիբորներով։

6 կարգ

Ինքնուրույն կերպով պատրաստում է և սարքում զանազան գործիքներ մինչև 0,05 մ./մ. սահմաններում, առանց ճեղքեր թողնելու։ Պետք է իմանա նշանագրում կատարել, գծագրել պատկերավոր ուրվա-

նկարներ առանց յերկրաչափական հաշիվների, խարել և կրկնեփել բանվածքներն ու ոգտվել չափիչ գործիքներով։

5 կարգ

Պատրաստում է առանձին ճշտություն չպահանջող վոչ բարդ գործիքներ, կատարում է վոչ բարդ գործիքների և սարքավորումների կանոնավորում ու ճշտում, վորոնք ճիշտ և մաքուր կատարում են պահանջում։ Ոգտվում է հասարակ չափիչ գործիքներով և հասկանում է հասարակ գծագրեր։

58. Փականագործ-գործիքագործների ոժանդակ աշխատակիցներ

3 կարգ

Փականագործի ղեկավարությամբ կատարում է հասարակ գործիքների ոժանդակ մշակում։ Պարտավոր է գիտենալ մետաղի կտրատելը, խարտոցելը, հարմարեցնելը տորելով և ձեռքի գործիքներ զոդելը։

59. փականագործ-վերանորոգող

5կարգ

Կատարում է զանազան փականագործական աշխատանքներ՝ մեքենաներ և առանձին մեխանիզմներ վերանորոգելիս։

60. Նորոգող փականագործի ոժանդակ աշխատակից

3 կարգ

Կատարում է նորոգումների զանազան հասարակ ոժանդակ փականագործական աշխատանքներ՝ փականագործի ղեկավարությամբ։

61. փականագործ-հավաքող

5 կարգ

Կատարում է առանձին ճշտություն չպահանջող փականա-նորոգման աշխատանքներ։ Հավաքում է դազգահների, մեքենաների վոչ բարդ մասեր։ Ոգտվում է հասարակ չափիչ և ստուգիչ գործիքներով և հասկանում է հասարակ գծագրեր։

62. փականագործ-հավաքողի ոժանդակ աշխատակից

3 կարգ

Կատարում է զանազան հասարակ փականանորոգման աշխատանքներ մեքենաներ և մեխանիզմներ հավաքելիս և տեղակայելիս՝ փականագործի ղեկավարությամբ։

63. Թիթեղագործներ

5 կարգ

Կատարում է զանազան թիթեղյա աշխատանք-

ներ, պատրաստելով թիթեղից կամ այլ մետաղներից վոչ բարդ իրեր, ոգտվելով եսքիզներից և որինակներից։ Պատրաստում է զանազան յուղամաններ, բիդոններ, ճոռեր, ցինկի խողովակներ, արտաքնոցի թասեր, ջրաչափ ապակիների համար պատյաններ և այլ համանման իրեր։

4 կարգ

Կատարում է զանազան հասարակ թիթեղյա աշխատանքներ, պատրաստելով հասարակ իրեր կամ պատրաստվող առարկայի առանձին մանրամասնություններ։ Իսկ ավելի բարդ աշխատանքներ կատարում է պատրաստի ձևվանով։ Պատրաստում է հասարակ տուփեր ճարպի համար, դույլեր, թասեր, ջեռուցման բատարեաների և խողովակների պատյաններ։ Մաքրում և անագում է (կլեկում) բակերի համար թիթեղներ և այլ համանման աշխատանքներ։

64. Նշանող-կաթսայագործ

6 կարգ

Կատարում է մետաղյա կառուցվածքների նշանարկումներ, ինչպես որինակ՝ կամուրջների և ծպիգների ֆերմաների, մետաղյա սյուների, գամած հեծանների, սանդուղքների և այլն։

65. Պղնձագործներ

5 կարգ

Ինքնուրույն կատարում է հասարակ պղնձե աշխատանքներ, պատրաստելով ըստ եսքիզների և տեղին, համաձայն ձևվանների՝ հասարակ արմունկներ, ձագարաձևեր, շուցերներ, հասարակ ամանեղեն և այլն։ Մաքրում է թթվույտներով, լեհեմում և անագում, կորացնում է փոքր տրամագծերի խողովակներ, հարթում ու շիկացնում նրանց, լցնում առանցքակալները և նման աշխատանքներ կատարում։

Հասկանում է պատրաստվող առարկաների հասարակ գծագրերը և եսքիզները։

4 կարգ

Կատարում է հասարակ պղնձի աշխատանքներ, կորացնելով մանր խողովակներ՝ վոչ խիստ կորվածքով, խողովակների լեհեմումը, նույնպես և խողովակների շրթունքի և այլ պղնձե մանր մասերի լեհեմումը։

Անագում է, մաքրում է թթվույտներով և լցնում բաբբիտով առանցքակալները և այլ վոչ բարդ աշխատանքներ, ոգտվելով հասարակ եսքիզներով և պատրաստի ձևվաններով։

66. Պղնձագործի օժանդակ աշխատակից

3 կարգ

Կատարում է ամենահասարակ պղնձի աշխատանքներ՝ ավագ պղնձագործի անմիջական ղեկավարությամբ, խարտում, կտրատում և մաքրում է շին-

ված իրերը։ Կատարում է օժանդակ աշխատանքներ հնոցի կամ վառարանի մոտ, խողովակները լցնում է ավազով, անագելու նախապատրաստական աշխատանքներ և այլ նման գործեր։

67. Ավտոգենով յեռացնողներ

6 կարգ

Աշխատում է զանազան սիստեմի գազի (ավտոգեն) ապարատների վրա։ Կարող է յեռացնել, լեհեմել միջին բարդության չմշակած և վոչ բարդ մշակված մանրամասնություններ չուգունից, յերկաթից, պողպատից, հարկ յեղած դեպքում տալով ճնշման փորձ կատարելու, գիտե նույնպես և միջին հաստության պողպատ, յերկաթ կտրատելը, ծխատար խողովակների յեռումը, յերկաթի խողովակների շրթունքների լեհեմելը և այլն։ Պահանջվում է աշխատանքի փորձառություն և ստացվող գազը կարգավորել գիտենալ։

5 կարգ

Աշխատում է մանր չափերի գազի ապարատների վրա։ Կարող է կատարել հասարակ մանրամասնությունների յեռելը (օրինակ, ռեսսորների ոտերի մասերի, լծափայտերի սեպերի, կռունկների ճգաձողերի և գլդոնների, քառակուսիների և ունկերի, շոգեկառքերի կաթսաների կարգավորիչ գլանների և այլն)։

Պահանջվում է աշխատանքի փորձառություն և ստացվող գազը կարգավորել գիտենալ։

68. Ավտոգենով յեռացնողների օժանդակ աշխատակից

3 կարգ

Կատարում է յեռելու և լեհեմելու հասարակ մանրամասնությունների օժանդակ աշխատանքներ՝ յեռացնողի ղեկավարությամբ։

69. Սղոցասարքիչներ

6 կարգ

Կատարում է սղոցների ատամների կտրատումը, նոցա սրելը և ուղղելը, նրանց սարքավորումը դազգահների վրա՝ կտրատելու, տակառի, տախտակների համար։ Պարտավոր է հիմնականապես իմանալ զանազան համարների սղոցների գործածությունը, նայած սղոցվող փայտի չափսին և սղոցի տեղակայման՝ հաշվի առնելով փայտի վորակը և ստացվող ապրանքի տեսակավորումը։ 4-ից պակաս շրջանակ ունեցող գործարաններում։

5 կարգ

Կատարում է շրջանակային սղոցների սարքավորումը և ուղղումը, սղոցների ուղղումը՝ նրանց գործադրության ժամանակ։ Հետևում է սղոցների սրելուն և ատամների բացմանը։

70. Սրողներ

4 կարգ

Կատարում է սղոցների սրումը ինքնասրող նաժդակե շրջաններով և ատամների բացումը՝ համաձայն փայտի տեսակավորման, սղոցների հագցնելը շրջանակների մեջ։

71 Դազգահի շրջանակային աշխատողներ

7 կարգ

Աշխատում է զանազան սիստեմի արագաշարժ շրջանակների վերա։ Հետևում է շրջանակի ընթացքին, նրա կանոնավոր աշխատանքին, կանոնավորում է գերանների մատուցման արագությունը։ Պետք է գիտենա շրջանակների պակասները և նրանց վերացնելը ընթացքի ժամանակ։ Հետևում է գերանների կանոնավոր սղոցելուն, հաշվի առնելով սղոցվող փայտի պակասությունները։ Պարտավոր է սղոցանյութի ամենամեծ տոկոս տալ թե ըստ որակի և թե ըստ քանակի, ի նկատի առնելով շրջանակի ընթացքի արագության ավելի քան 220 շրջանառումը 1 րոպեյում։

5 կարգ

Սղոցում է գերաններ զանազան սիստեմի դանդաղընթաց շրջանակների վրա։ Աշխատանքների բընույթը նույնն է, ինչ որ արագաշարժ շրջանակների վրա։

72. Ենթաշրջանակայիններ

3 կարգ

Օգնում են շրջանակային աշխատողին իր աշխատանքներում։ Հետևում են շրջանակից դուրս յեկած սղոցվածքին, մի կողմ են գցում նրանց և հսկում շրջանակի գործողության։

73. Պտուտակող (փակահաս)

4 կարգ

Գերանը շրջանակի վրա դնելիս դասավորում է նրան, հետևում է գերանի կանոնավոր մատուցման՝ շրջանակի գործողության ժամանակ, հաշվի յե առնում գերանի պակասությունները, թերությունները և նրա ձեռնտու դրությունը սղոցման ժամանակ։

74. Եզրատողներ

4 կարգ

Աշխատում է կտրատող դազգահների վրա։ Տեղափոխում է սղոցները պահանջվող լայնության վրա, նայած փայտի որակին և այլ պակասություններին։ Հետևում է կանոնավոր սղոցվածքին, յեզերքի կանոնավոր ստանալուն և կանոնավորում է դազգահի գործողությանը։

2 կարգ (օժանդակներ)

Կատարում են տախտակների մատուցումը դազգահի վրա, ամրացնում են սղոցին մատուցվող տախ-

տակների ճանկերը։ Ընթացք են տալիս տախտակներին նրանց շարժման ժամանակ դեպի սղոցը, իսկ դազգահների գլանային մատուցման դեպքում, ուղղություն են տալիս տախտակներին դեպի գլանները և օգնում են կտրատողին։

75. Ծայր կտրողներ (ճակատողներ)

3 կարգ

Աշխատում են ընդլայնությամբ (խոտորնակի, տրամագծով) տախտակներ կտրատող դազգահների վրա։ Դասավորում են տախտակները սղոցի տակ տրված չափսերով, հաշվի առնելով նյութի անպիտությունը և պակասությունները։ Կատարում են անմիջապես կտրատումը կամ սղոցը սեղմելու միջոցով (ճոճանակավոր կամ հակակշիռ սղոցով), կամ մոտեցնում են սեղանը տախտակով, ճոճան սեղաններով դազգահների պտտող սղոցին։ Կատարում են սղոցի տեղակայումը և կանոնավորում դազգահի աշխատանքը։

2 կարգ

Մատուցում են տախտակները սղոցին ծայր կտրողի կարգադրությամբ և օգնում են նրան աշխատանքների մեջ,

76. Ռանդող

3 կարգ

Կատարում է աշխատանքներ հորիզոնական և

ուղղահայաց կտրիչ ունեցող դազգահների վրա։ Ինքնուրույն կարգավորում է կտրիչները, կարգավորում է դազգահը, ռանդում է զանազան հանդերձանքի տախտակներ, ագուցներ, կատարներ, գոտիներ, պաբակալներ և այլ աշխատանքներ՝ ըստ չափերի և նկարների։

77. Յուղ քսող

2 կարգ

Կատարում է յուղաքսում՝ գործարանի բոլոր տրանսմիսիայի, փայտասղոցային շրջանակների դազգահների մեխանիզմի, նույնպես և գործարանի ուժային կառուցվածքների, հետևում է ավտոմատ կերպով յուղ արտաթորող յուղամանների մեջ բավարար քանակի յուղ լինելուն։

78. Սղոցողներ

4 կարգ

Կատարում է աշխատանքներ ժապավենավոր և կլոր սղոցներով։ Գիտե ինքնուրույն կերպով, առանց նշանարկման, տվյալ չափերով՝ ճիշտ տնտեսումով կտրատել յեզրները, սղոցել չորսուներ և դուրս գցել սղոցելով պատրաստվող իրերի անպետք մասերը։ Կարող է ինքնուրույն դնել և սրել սղոցները։

79. Փորող դազգահների դազգահավորներ

4 կարգ

Կատարում է աշխատանքներ շղթայավոր փորող

դազգահների վրա բուլթակների համար բռներ պատրաստելու, համաձայն նրանց չափերի և հաստության տվյալ չափերով և նշանարկումներով։ Ինքնուրույն կատարում է կոթիչների սարքավորում։

80. Փայտահատներ

4 կարգ

Կտրում են և վեր գցում ամեն չափի, տրամագծի ու պինդ տեսակի ծառեր լեռնային և դաշտային ռելեֆների պայմաններում։ Ինքնուրույն բաժանում են ձողի՝ առանց տեխնիկական կազմի ղեկավարության, կատարում են փայտի ամենաձեռնտու օգտագործում, հաշվի առնելով ձողի պակասությունները և առավելությունները, կատարելով կլպումը կամ ակոսելով կեղևը։

3 կարգ

Աշխատանքի բնույթը նույնն է. բայց աշխատում են ապրանքային սովորական տեսակի փայտեղեն պատրաստելու վրա։

2 կարգ (օժանդակ)

Տանում են գործածական փայտի կտրելու և վեր գցելու օժանդակ աշխատանքներ։ Կատարում են պատրաստած փայտեղենի կիսամշակումը։

81. Արմատախիլներ

2 կարգ

Արմատախիլ են անում կոճղեր և ծառեր։

82 Նավաշինարարական հյուսներ

6 կարգ

Հասարակ և ամերիկյան շտեմների կապելը, նրանց փոխարինումը ամեն տեսակի նորոգումների ժամանակ, նավերի ընդջրային և դուրս պրծած մասերում թեքվածների մեջդրումը։ Կարողանում են հասկանալ գծագրեր և ձևանների նշանարկումը։

5 կարգ

Կոպանների կապելը, բարխատուտների, ոշվաների հանդերձումը, կնեխտների, վատերվեյսների և սորինգերների ծածկումը, կիլսոններ և վերտովիե։ Բնակելի շենքերի կառուցումը յերկաթյա, շոգու կամ անշոգի նավերի վրա, պլանշիրների ամրացումը յերկաթ նավերին։

83. Հեղյուսողներ—ամրացնողներ

5 կարգ

Կատարում են ծակերի շաղապումը, հեղյուսների նշանարկումը, պատրաստում են փայտյա մեխեր, սրում են գչիրներ։

4 կարգ

Կատարում են հեղյուսների դասավորումը, նրանց ծակեր մտցնելը, ամրացնում են հատակներ փայտյա և յերկաթի մեխերով։

84. Շոֆերներ

7 կարգ

Լավ գիտե ամբողջ ավտոմոբիլի կազմը։ Կարող է քանդել և հավաքել մեքենան։ Գիտե մեքենայի կարգավորումը։ Աշխատում է ապրանքատար և մարդատար մեքենաների վրա (սակագների մեջ մտցրած տեսակներ և այլն)։ Մեքենայի վերանորոգման ժամանակ մասնակցում է բրիգադայի հետ նորոգման աշխատանքներին վորպես մոնտյոր։ Գիտե ղեկավարել զանազան նիշերի (մարկայի) մեքենաներ։

6 կարգ

Լավ գիտե ամբողջ ավտոմոբիլի կազմը։ Մեքենայի վերանորոգման ժամանակ մասնակցում է նորոգման աշխատանքներին, բրիգադայի հետ, վորպես մոնտյոր։ Ղեկավարում է մեքենաներ միայն վորոշ նիշերի (մարկայի)։ Աշխատում է թեթև տիպի ապրանքատար և մարդատար մեքենաների վրա։

3 կարգ (շոֆերի ոգնական)

Հատուկ մեքենաների վրա (ապրանքատար և ավտոբուսների) ոգնում է շոֆերին խնամք տանելու

քսուկելու մեքենան։ Շոֆերի ղեկավարությամբ կատարում է մեքենայի դիտում և սարքում։

85. Շարժանվոր

5 կարգ

Լավ գիտե շարժանիվը։ Կարող է լավ ղեկավարել և նորոգման ժամանակ աշխատակցում է վորպես մոտոր-բանվոր։ Գիտե կարգավորել շարժանիվը։

86. Թամբագործ

5 կարգ

Կարում է զանազան տեսակի շարժիչ խորացներ (բեմեն), նույն թվում և լայները։ Գիտե կպցնել ծայրերը, խորացների գամելը և միմիանց հետ կարելը, միացնում է ճոպանների ծայրերը։ Սրան է վերաբերում և ձիատար գումակի սպասավորումը։

87. Դարբիններ-պայտարներ

6 կարգ

Պայտում է ձիաներ ամեն ձևի պայտերով։ Կատարում է սմբակների ամեն տեսակի մաքրում և ինքնուրույն փականագործական աշխատանքներ, վորոնք վերաբերում են մամլակի մեջ պայտելուն։ Պարտավոր է ծանոթ լինել ընդհանրապես սմբակային սովորական հիվանդությունների հետ։

5 կարգ

Պայտում է ձիաներ զանազան ձևի պայտերով։ Կատարում է սմբակի ամեն տեսակի մաքրումներ և հասարակ փականագործական աշխատանքներ մամլակների վրա։

88. Ավագ ախոռապան

4 կարգ

Վարում է ախոռի տնտեսությունը և հետևում կարգ ու կանոնին։

88. բ. Ձիապաներ

2 կարգ

Պարտավոր են գիտենալ ձիերի հետ վարվել։ Ձիապանի պարտականությունն է ձիերը ջրելը, կերակրելը և մաքրելը, գոմը մաքրելը և հերթապահություն գոմում։ Մի ձիապանի նորման—10-ից 12 ձի յե։

1 կարգ

Կարողանում են վարվել ձիերի հետ, ջրում, կերակրում և մաքրում է ձիերին և մաքրում է գոմը։ Մի ձիապանի նորման 6-ից 7 ձի յե։

89. Կառապան շրջագայման (մարդատար)

Գիտե ձիերի ամեն տեսակի լծվածք։ Վարժեցնում է ձիերին և ղեկավարում միաձի, յերկձի և յեռաձի կառքեր։ Պարտավոր է մաքուր պահել ձիերը, կառքերը և լծասարքը։ Պատասխանատու յե կառասարքի ամբողջությանը և չփչանալուն, ձիերի փչանալուն և փողոցով կամ ճանապարհով անզգույշ քշելուն։

90. Կառապաններ բեռնակիր կառքերի

2 կարգ

Փոխադրում են ամեն տեսակի բեռ (շինվածքներ, շինանյութ, վառելիք, ջուր, փայտեղեն և այլն)։ Գիտեն ձիերը կանոնավոր լծել՝ մի ձի, զույգ և ավելի։ Բեռնում են և թափում փոխադրվող նյութերը և իրերը։ Պատասխանատու յեն ձիերի, լծասարքի, սայլերի, սահնակների և տեղափոխվող իրերի ամբողջությանը, չփչանալուն, անվտանգությանը։ Պարտավոր են լծասարքը մաքուր և սարքին պահել, նույնպես և կառքը (պոլոկ կամ սահնակ), հետևում են ձիերի ընդհանուր նորմալ դրությանը։

91. Դռնապաններ

1 կարգ

Պահում է մաքուր դրության մեջ բակը, մայթերը և այլն։

92. Արտաքին պահպանության զինված պահակ

3 կարգ

Կատարում է գործարանի սպասարկու շենքերի և

պատասխանատու պոստերի արտաքին պաշտպանությունը՝ գործարանի ցանկապատի մեջ և նրանից դուրս։ Պարտավոր է գիտենալ հրդեհազդ նշանները և հրդեհի դեպքում օգնություն կանչել։

93. Արտաքին պաշտպանության շարքային պահակ

2 կարգ

Կատարում է արտաքին անզեն պաշտպանություն գործարանի հողամասի վրա գտնվող գործարանի սպասարկու շենքերի։ Պարտավոր է գիտենալ հրդեհազդ նշանները։

94. Ներքին պաշտպանության շարքային պահակ

1 կարգ

Կատարում է ներքին անզեն պաշտպանություն ցեխերի, գործարանի հողամասի վրա գտնվող գործարանի սպասարկու շենքերի պաշտպանությունը, նույնպես և գույքի և գործարանի շենքերի մեջ գտնվող կառուցվածքների պաշտպանությունը։ Մաքրում է շենքերը և վառում վառարանները։

95. Ջուր յեռացնողներ

1 կարգ

Պատրաստում են յեռացրած ջուր բանվորների համար, ջեռացնում են արտահագուստի չորանոցները հանրակացարաններում։

96. Մաքրողներ-ավլիչներ

1 կարգ

Մաքրում են բնակարանները և տաքացնում։ Կատարում են ցրիչի պարտականություններ հիմնարկության մեջ.

97 Կուրերներ—ցրիչներ

1 կարգ

Ցրում են փոստը և և կատարում զանազան տեսակի հանձնարարություններ։

ԽՃԱՐԱՆԻ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐ

98. Կավիճ, կավ, մերգել քանդողներ

4 կարգ

Խճարանում քանդում են քար-կավիճ, կավ և մերգել ինչպես ձեռքով՝ սեպի, բրիչի, լինգի, մուրճի (թոխմախի) գործադրությամբ, նույնպես և պայթուցիկ նյութերով։

99. Հորատողներ

4 կարգ

Պետք է ծանոթ լինեն պայթեցման գործին և կարողանան ծակեր հորատել ինչպես ձեռքով, նույնպես և պերֆորատորով։

100. Պայթեցնող

5 կարգ

Հորատած ծակերի մեջ պայթուցիկ նյութ է դընում և հարմարանքների միջոցով պայթեցնում։ Պահանջվում է լավ ծանոթություն պայթեցման գործին և պատասխանատվություն կատարած պայթեցման՝ համաձայն վարչության սահմանած կանոնների և հրահանգների։

101. Հանքեր բացող հողափորներ

3 կարգ

Կատարում են հանույթների հող և մերգել քանդելու աշխատանքներ ձեռքով՝ բահի, լինգի, բրիչի և այլ գործիքների օգնությամբ, նույնպես և պայթեցման միջոցով՝ պայթուցիկ նյութերի օգնությամբ։ Գիտեն ծակեր հորատել։ Հումույթը բեռնում են վագոնիկների վրա։

102. Թափողներ

2 կարգ

Բեռնթափում են հումույթով բեռնված՝ իրենց քշած վագոնիկները և կույտերը հավասարեցնում—հարթում։

103. Ավազահաններ

2 կարգ

Կատարում են ծովի հատակից ավազ հանելու աշխատանք։

104. Քար բեռնողներ

2 կարգ

Քարհանքներում կամ պահեստներում յեղած քարը, կավիճը, կավը և մերգելը բեռնում են վագոնիկների վրա, քշում նշանակված տեղն ու բեռնթափում վարչության ցուցմունքով։

3 կարգ

Աշխատանքի բնույթը նույնն է, միայն քարերը մուրճով, լինգով և այլ նման գործիքներով փշրելու պայմանով։

105. Վագոնիկ քշողներ

2 կարգ

Ընդունում են դատարկ վագոնիկները և ձեռքով քշում շերտերի վրայով, վագոնիկները քշում են թեքվածքի մոտ, հորիզոնի վրա իջեցնելու կամ իջեցնում են վերելակի սլաքի մոտ։ Ռելսներից դուրս ընկած և շուռ յեկած վագոնիկները բարձրացնում են և հսկում են ճանապարհների կանոնավորության վրա։

1 կարգ

Աշխատանքի բնույթը նույնն է, միայն բեռնած վագոնիկները ձիերով կամ շոգեշարժով ղեկավարելու պայմանով։ Ձիերով ղեկավարելիս,ձիերն ստանում են գոմում, ուր և վերադարձնում են նրանց, իրենց հերթի աշխատանքն ավարտելուց հետո։

106. Ճանապարհներին հսկող բանվոր

2 կարգ

Վագոնիկների կուտակում յեղած դեպքում ազատում ե ճանապարհը: Վագոնիկները շղեկառքով բանեցնելու դեպքում, ազդանշան ե տալիս։

107. Հումույք տեսակավորող

2 կարգ

Հումույթի զանազան նշանակության հատկացրած կտորները տեսակավորում ե զանազան համարների վագոնիկներում՝ առաջնորդվելով լաբորատորիայի ցուցմունքներով և տանում ե հաշվառման-նշանառման աշխատանք։

2 կարգ

Աշխատանքի բնույթը նույն ե, առանց հաշվառման-նշանառման աշխատանքի։

108. Նիշ տվողներ

2 կարգ

Տալիս ե նիշեր վագոնիկների թվի հաշիվը պահելու համար, կազմում ե տեղեկանք իր հերթի աշխատանքի ժամանակի վագոնիկների քանակի մասին։

109. Ճանապարհներ նորոգողներ

3 կարգ

Կատարում ե ճանապարհների նորոգում և նոր

ճանապարհներ անցկացնելու աշխատանք, ավագ նորոգողների հսկողությամբ։

110. Ճանապարհների նորոգման բանվորներ

2 կարգ

Նորոգողների հսկողությամբ կատարում են կարկատման, բևեռներ խփելու և հանելու, պնդողակավոր հեղյուսներ հանելու և հագցնելու և այլ աշխատանք։

111. Ճանապարհների ավագ նորոգողներ

Շղեկառքի ճանապարհի 6 կարգ
Ծողանի » 5 կարգ

Ընդհանուր ղեկավարություն ճանապարհների նորոգման և անցկացնելու աշխատանքի, տեխնիկական հսկողության նորոգման և անցկացնելու աշխատանքները ճիշտ կատարելու վրա։

112. Թունելների պահապան

2 կարգ

Կանգնում ե քարահանքների թունելների մուտքի մոտ, հետևում ե թունելների կանոնավորության վրա և պահպանում ե թունելները։

113. Ցեմենտաղացպան

ա) 2 և ավելի աղացներում 6 կարգի
բ) մեկ աղացում 5 կարգի

Գիտե կարգավորել աղունը և նյութ մատակա-

բարկը: Ծանոթ է ցեմենտաղացների աշխատանք պայմաններին և նրանց կառուցվածքին, կարող է հայտնաբերել ցեմենտաղացի աշխատանքի թերությունները: Գիտե ցեմենտի աղունի մանրության վորոշելու տարրական կանոնները: Հետևում է գնդավոր և խողովակավոր ցեմենտաղացների կանոնավոր ծանրաբեռնվածության: Ցեմենտը աղում է սահմանված մանրության:

114. Ցեմենտաղացպանի օգնական

3 կարգ

Կարողանում է կարգավորել կլինկերի մատուցումը և աղունը, աշխատելով աղացպանի հսկողությամբ, աշխատանքի մեջ թերություն նկատելիս՝ դիմելով նրան:

115. Ջրամբարձ պտուտակների բանվորներ

2 կարգ

Հետևում են ջրամբարձ պտուտակի, մատուցող կլինկերի կանոնավոր աշխատելուն, կարգավորում են ցեմենտաղացում կլինկերի մատուցումը՝ աղացպանի ցուցմունքով:

116. Ցեմենտաղացի փոխադրիչներ

2 կարգ

Հետևում են կլինկերի մատուցման փոխադրիչով և նրա աշխատանքի կանոնավորության:

117. Կլինկերի նետող բանվորներ

2 կարգ

Նետում են մաղցի մոտ, փոխադրիչով ցեմենտաղաց լցնելու համար:

118. Ցեպպելինի վրա աշխատող բանվորներ

3 կարգ

Հետևում են էլեվատորի, ձագարի մեջ թափող մատուցող կլինկերների աշխատանքին և ցեպպելինի աշխատանքին:

119. Գիպս մանրողներ

3 կարգ

Մուրճով փշրում են խոշոր քարը և հողնակներով փոխադրում և հանձնում ջարդամեքենա, հետևում են ջարդամեքենայի և մաղի աշխատանքին:

2 կարգ

Աշխատանքի բնույթը նույնն է, բայց առանց ջարդամեքենայի և մաղի աշխատանքին հետևելու:

120. Գիպս փոխադրողներ

2 կարգ

Գիպսը բեռնում են վագոնիկ, փոխադրում են ջարդամեքենայի մոտ, ընդունում են պատրաստ գիպսը ջարդամեքենայից, բեռնում են վագոնիկ և փոխադրում ցեմենտաղաց, բեռնաթափելով պահեստավայրում:

121. Ցուրտ կամերաները մաքրող բանվորներ

2 կարգ

Ցուրտ կամերաներից փոշին և մոխիրը բեռնում են վագոնիկ, դուրս են տանում գործարանից և թափում դրա համար հատկացրած տեղում,

122. Ցեմենտ լցնողներ

3 կարգ

Կատարում են ցեմենտը տակառների կամ տոպրակների մեջ լցնելու աշխատանք, հետևում են ցեմենտի ուղիղ հոսանքին։ Գիտեն էկսիլերների աշխատանք։ Ստուգում են ցեմենտի քաշը, լցրած պակառը կամ տոպրակը, հատուկ յերկանիվ հողնակով տանում են պնդացնող գործիքի մոտ և հետ բերում։

123. Ձեռքով ցեմենտ լցնողներ

4 կարգ

Կատարում են տակառների և տոպրակների մեջ ձեռքով ցեմենտ լցնելու աշխատանք, պնդացնելով բերանները և կշռելով։ Աշխատում են խիստ փոշու մեջ,

124. Տակառներ խցողներ (ձեռքով)

4 կարգ

Հագցնում են լցրած տոպրակների հատակը, ամրացնում են վերին տակահարով և մեխում։

125. Տակառները գետեղման տեղից գլորողներ

2 կարգ

Լցրած և պնդացրած տակառները գետնի-հատակի վրայով գետեղման տեղից գլորում են վագոնիկների հարթակի վրա։

126. Դատարկ տակառներ բեռնողներ

2 կարգ

Դատարկ տակառները ձեռքով գլորում են լցնելու տեղը, նույնպես և փոխադրում են վագոնիկներով։

1 կարգ

Դատարկ տակառները քշում են լցնելու տեղը վագոնեկներով։

127. Տակառները թղթով պատողներ

1 կարգ

Տակառները խնամքով պատում են թղթով։

128. Ապրանքանիշ կպցնողներ յեվ տակառները նոր-մավորողներ

1 կարգ

Պատրաստում են սոսինձ և ապրանքանիշը փակցընում տակառին ու նշանակում են ապրանքի վորոշ քանակի №-ը։

129. Տոպրակ կարողներ

2 կարգ

Կարում են տոպրակների բերանները, ցեմենտը լցնելուց հետո:

130. Տոպրակները կապարակնքող

1 կարգ

Շրկացնում և կտրում են յերկաթալարն ու տոպրակները կապարակնքում:

131. Մեքենավար

7 կարգ

Ինքնուրույն կերպով կատարում է մեծ ուժի և բարդ կառուցվածքի շոգեշարժ տուրբինների, շոգեշարժ մեքենաների, ներքին ջեռուցման շարժիչների, ճնշիչ ագրեգատների և լոկոմոբիլների սպասարկման աշխատանք: Պատասխանատու յե սպասարկված մեքենաների և նրանց օժանդակ սարքավորումների կանոնավոր և նորմալ աշխատանքին: Քանդում և սարում է մեքենաներ, վորոշում է թերությունները և կատարում է ընթացիկ նորոգում: Պետք է հասկանա գծագրեր և սխեմաներ, գիտե վարվել չափող գործիքների հետ և կարող է օգտվել նրանցից: Ղեկավարում է օգնականների և քսուկողների աշխատանքը: Մեքենաների հետ վարվելու գործնական փորձառություն ունի:

6 կարգ

Ինքնուրույն կերպով կատարում է ավելի պարզ կառուցվածք ունեցող մեքենաների (շոգեշարժ տուրբիններ, շոգեշարժ մեքենաներ, ներքին ջեռուցման շարժիչներ, կնշիչ ագրեգատներ և լոկոմոբիլներ) սպասարկման աշխատանք: Պատասխանատու յե սպասարկած մեքենաների և նրանց օժանդակ սարքավորումների կանոնավոր և նորմալ աշխատանքին: Վորոշում է թերությունները, սարում է և քանդում մեքենաները և կատարում ընթացիկ նորոգում: Ղեկավարում է օգնականների և քսուկողների աշխատանքը: Մեքենաների հետ վարվելու գործնական փորձառություն ունի:

132. Փականագործ

7 կարգ

Ղեկավարում է բրիգադը և ինքնուրույն կերպով կատարում պարզ և բարդ մեխանիզմների պատասխանատու տարրերի ինչպես մանրամասնությունների, նույնպես և խմբային միավորումների մշակման, սարման, տեղակայման և ստուգման աշխատանքներ: Սարում, կարգավորում է պարզ կառուցվածքների մեխանիզմ ունեցող մեքենաներ՝ ղեկավարվելով գծագրերով և օգտվելով ճիշտ չափիչ գործիքներով և սարքերով: Պետք է գիտենա կատարել նշանառում՝ կիրառելով անհրաժեշտ հարմարանքներ, հատուկ շաբլոններ և տրամաչափեր:

6 կարգ

Կատարում է նույնատիպ և ավելի պարզ մեքենաների մեխանիկական նորոգման աշխատանքներ, այլև առանձին տեղակայանքների նորոգում և ցեխերի արհեստանոցների և գործարանի մեխանիկական սարքավորում: Պետք է լավ իմանա փականագործությունը, իմանա նորոգվող մեքենաների աշխատանքը և մեխանիզմները, կարդա գծագրերը և ոգտվել կարողանա չափիչ գործիքներով և սարքերով:

5 կարգ

Ինքնուրույն կերպով կատարում է զանազան վոչ բարդ կառուցվածքի մեխանիզմների, ապարատների ու նրանց առանձին մասերի մշակման, սարքման, ստուգման, կարգավորման և տեղակայման փականագործական աշխատանք: Պետք է կարողանա ոգտվել չափիչ սարքերով ու գործիքներով, հասկանա ավելի պարզ մեխանիզմներ՝ նրանց հիման վրա կատարելով աշխատանքի համար անհրաժեշտ բոլոր նշանառումները, նշանահարումները և նշումները:

4 կարգ

Ինքնուրույն կերպով պատրաստում է առանձնապես ճշտություն չպահանջող պարզ մեքենաների և մեխանիզմների զատ մասեր, սղոցում, հղկում ու տեղն է հագցնում՝ ըստ ցուցմունքի: Ոգտվում է պարզ չափիչ սարքերով ու գործիքներով և հասկանում է պարզ գծագրեր ու եսքիզներ:

133. Փականագործ օժանդակ աշխատակից

3 կարգ

Կատարում է մեխանիզմների պարզ մասերի խարտոցելու և հատելու աշխատանք: Ոգտվում է ամենապարզ չափիչ գործիքներով:

184. Ճախարակագործ

7 կարգ

Կատարում է զանազան ճախարակագործական աշխատանքներ ամեն տեսակի կառուցվածքի հաստոցների վրա, մինչև 0,01 մ/մ. ճշտությամբ, ոգտվելով զանազան ճիշտ չափիչ գործիքներով: Կատարում է զանազան տեսակի պրոֆիլների բազմամուտ փորակների ակոսումը, պատրաստում և հղկում է ամենաբարդ և ճիշտ մանրամասներ, վորոնք պահանջում են բարդ տեղակայում, խնամոտ և ճիշտ կատարում: Ինքնուրույն կերպով կատարում է բանեցնող անիվների հաշվում, վորոշում է ամենից ոգտավետ արագությունը հատման, կտրիչի մատուցման և հատման խորության, համաձայն մշակվող մետաղի: Ինքնուրույն կերպով կարդում և հասկանում է բարդ բանվորական գծագրեր:

6 կարգ

Ինքնուրույն կերպով կատարում է զանազան բարդ ճախարակագործական-մետաղային աշխատանք-

ներ, մինչև 0,02—0,03 մ/մ. ճշտությամբ, զանազան սիստեմի և տիպի հաստոցների վրա: Ինքնուրույն կերպով կատարում է ամեն տեսակի բարդ տեղակայումներ, հարմարվելով հաստոցի վրա շրջատաշելու ամեն տեսակի բարդ կառուցվածքի բանվածքի: Որոշում է ամենից ոգտավետ արագությունը հաստոցի ընթացքի, հատիչի մատուցման և հատման խորության, համաձայն կտրիչի հատկության և բանվածքի նյութի: Չափում է բանվածքը առաջադրված ճշտությամբ, ոգտվելով ամեն տեսակի չափիչ գործիքներով: Կարողանում է կարդալ և հասկանալ բարդ բանվորական գծագրեր:

5 կարգ

Զանազան ճախարակագործական հաստոցների վրա կատարում է ավելի պարզ կառուցվածքների մանրամասների մշակման աշխատանք՝ ամեն տեսակ կշռի, ավելի պարզ տեղակայումներով, բայց մաքուր և ճիշտ կատարում պահանջող (մինչև 0,05 մ/մ.): Պետք է ունենան գործնական հմտություն բանվածքների տեղակայման և մշակման, հատման և կտրիչի մատուցման ամենից ոգտավետ արագությունն ընտրելու: Կարողանում են հասկանալ բանվորական գծագրերը և ոգտվել զանազան չափիչ գործիքներով:

4 կարգ

Ինքնուրույն կերպով կատարում են զանազան

ճախարակագործական պարզ և քիչ պատասխանատու բանվածքների մշակման աշխատանքներ, ըստ գծագրերի և էսքիզների, որևէ տիպի հաստոցի վրա: Պետք է ունենա աշխատանքի հմտություն և կարողանա ընտրել հատման և կտրիչը մատուցելու ամենից ոգտավետ արագություն:

3 կարգ

Կատարում է ճախարակագործական հաստոցների վրա թեթև քաշի, պարզ ձևերի, մեծ ճշտություն չպահանջող հասարակ կառուցվածքի բանվածքների մշակման աշխատանք:

135. Ճախարակագործի ոժանդակ աշխատակից

2 կարգ

Կատարում է պարզ կառուցվածքի սարք հաստոցների վրա մասսայական բնույթի պարզ աշխատանքներ և պարզ տեղակայումներ: Աշխատում է ճախարակագործների հսկողությամբ:

136. Սահանափակի ներքապահներ—ելեկտրիկներ

6 կարգ

Ներփակում են և անջատում գեներատորի և տուրբո-գեներատորի մոտորը: Հսկում են սահանափակի կանոնավոր լարման: Կազմում են գեներագործների և այլ սարքերի աշխատանքի որացույց: Հետևում են շոշափողներին, գեներատորների խողա-

նակներին և նրանց հարուցիչներին։ Մաքրում են ողերը, կոլլեկտորները ու խոզանակակալները։ Հսկում են ակկումուլյատորային բատարեյաների լիցքին։ Սպասարկում են ցանցում միաժամանակ աշխատող մեկից ավելի գեներատոր՝ անկախ յուղած ակկումուլյատորային բատարեաներից։

5 կարգ

Աշխատանքի հիմնական բնույթը նույնն է, սպասարկելով մեկ գեներագոր՝ ակկումուլյատորային բատարեյաներով։

4 կարգ

Աշխատանքի բնույթը նույնն է, սպասարկելով մեկ գեներատոր, առանց ակկումուլյատորային բատարեյաների։

137. Սահանճափակի բանվոր

2 կարգ

Աշխատում է բաշխիչ սահանափակի վրա, ցուցակագրում է սարքերի ցուցումները, մաքուր վիճակում է պահում սահմանափակը, շփում է կոլլեկտորը, ներփակում է և անջատում լուսավորությունը և բոլոր թերությունների մասին հայտնում հերթապահ ելեքտրիկին։

138. Փաթաթողներ

7 կարգ

Փաթաթում է ըստ սխեմաների և գծագրերի, առանձնապես հզոր խարիսխներ մալուխի հավասարիչ դուրս բերումով և այլ բարդ կառուցվածքի զանազան տիպի խարիսխներ։ Ինքնուրույն կերպով կատարում է տուրբոգեներատորների բարդ ռոտորների և ստատորների փաթաթման սարքում և ամեն կառուցվածքի տուրբոգեներատորների նորոգում։

6 կարգ

Փաթաթում է մեծ տիպի խարիսխներ, խարիսխներ հարուցիչներով։ Փնտրում է թերությունները և նորոգում զանազան կառուցվածքի մեծ տիպի խարիսխներ։Ինքնուրույն կերպով կատարում է տուրբոգեներագորների ռոտորների և ստատորների սարքում և տուրբո-ռոտորների ու տուրբո-ստատորների նորոգում։

5 կարգ

Փաթաթում է միջին տիպի, յեքտրաքարշերի խարիսխներ, նորոգում է միջին տիպի խարիսխներ։ Կատարում է տուրբոգեներատորների ռոտորների և ստատորների սարքման պարզ աշխատանք։ Կատարում է ստատորների սեպում։

4 կարգ

Փաթաթում է և նորոգում մանր տիպի խարիսխներ։ Կատարում է տուրբոգեներատորների ստատորների և ռոտորների փաթման մանր օժանդակ աշխատանքներ՝ ավագի ցուցմունքներով։

3 կարգ

Օժանդակ աշխատակից է ստատորների սեպման աշխատանքների և կատարում է մանր, օժանդակ աշխատանք։

189. Փաթաթողի օժանդակ աշխատակից։

2 կարգ

Օգնում է փաթաթողին։ Կատարում է միայն փաթույթի դրում ստատորի փորակում և մեկուսիչների ու կոճերի հավաքում՝ մանր տիպի մեքենաներում։

140. Նյութեղենի պահեստարանի ավագ բանվոր

3 կարգ

Ղեկավարում է բեռներ փոխադրող բանվորների փոքր խումբ (մի քանի մարդ)։

141. Ախտահանիչ

3 կարգ

Մաքրում է աղբահորեր բահերի, լինգերի, մակոշների միջոցով։

142. Բաղանիքի սպասավոր—ուհի

Սրբում է սանդուղքները, մաքրում է կիսագույլերը, մաքրում է փոշոտ շենքը։ Վառում է։

143. Անվագործ

6 կարգ

Նորոգում է անիվներ, սարքում և շինում է նորերը։ Ծանոթ է ատաղձագործական աշխատանքին։

ԲԱՌԱՐԱՆ

Ավտոգեն—գազ:
ավտոմատ—ավտոմատ, ինքնարեր, ինքնեկ:
ագրեգատ—կուտակ, միացում (միասեռ կամ այլասեռ տարրերի մեքենայական միացում):
ազբեստ—ազբեստ, կտավաքար:
ակվեդուկ—ջրանցույց:
ակկումուլյատոր—կուտակիչ, ուժահավաք:
ալեբաստր—ալաբաստր, լսնակիճ, ջրակիճ:
ալ՛ֆրեյշչիկ—պատանկարիչ, վորմանկարիչ:
ամբրազուրա—ակնատ:
ամպեր—անպեր (յելեկտրական հոսանքի միավոր):
ամպերոմետր—անպերաչափ:
անգար—հանգար, ծածկ:
անկեր—խարիսխ, բռնակ:
ապպարատ—ապարատ, անոթ, գործիք/ գործիակազմ:
արկա—կամար/աղեղ:
արմատուրա—ամրան:
ասպիդ—թիթեղնաքար:
ասսենիզատոր—ախտահանիչ:
ասսենիզացիա—ախտահանում:

ասֆալ՛տ—ասֆալտ, անթափանց ձյութ:

Բաբա—թակ:
բարկա—կախսյուն:
բագալ՛տ—բագալտ, սևակուճ:
բակ—կոնք, գավաթ:
բալանսիր—ճոճան:
բալանսիրնայա պիլա—ճոճասղոց:
բալկա—հեծան:
բալյուստրադա—ճաղակապ, վանդակակապ:
բարակ—հյուղակ, հեղակ:
բարյեր—փակոց, արգելան:
բատարեյա—բատարեյա (լեյդենյան մի քանի շշերի միացում՝ լիցն ուժեղացնելու: Գալվանական մի-քանի տարրերի միացում՝ հոսանքն ուժեղացնելու):
բաշմակ—ծայրկալ:
բեսեդկա—հովոց:
բեսշովնիյ—անկարան:
բետոն—բետոն, խճոն:
բետոներկա—խառնիչ թմբուկ:
բետոնշչիկ—բետոնագործ, խճոնագործ:
բիմսովոյե ժելեզո—կնդավոր յերկաթ:
բլոկ—ճախարակ, ճռիկ:
բոլտ—հեղյուս, սեռնակ:
բոլտովշչիկ—հեղյուսող, սեռնակող:

բոլտորեզ—հեղյուսահատիչ, սեռնակահատիչ։
բորդյուր—յեզր, բոլորք։
բորդյուրնիյ կամեն՝—յեզրաքար։
բորոզդա—ակոս։
բրակ—խոտան, անպիտան։
բրեվնո—գերան։
բրիգադա—բրիգադ։
բրուս—չորսու։
բրուսոկ—չորսվակ, չորսվիկ։
բուդարկա—թիանավ։
բուլիգա—գետաքար։
բուլիժնիկ—ճալաքար, կոպիճ։
բուրավ—գչիր, գայլիկոն։
բուրավչիկ—գչրակ, գայլիկոնիկ։
բուրենիե—հորատում։
բուրիլ՛շչիկ—հորահատ, հորատող։
բուտ—խամքար։

Վագոնետկա—վագոնիկ։
վագոնետոչնիկ—վագոնիկավար, վագոնիկ քշող։
վագրանկա—հալոց։
վալ—լիսեռ, գլան։
վալյոկ—գլան, գլանիկ։
վալիկ—գլանիկ։
վալ՛ցովատ՛—գլանել, փողորկել։
վատերպաս—հարթացույց, հարթաչափ։

վենտիլ՛—կափույր։
վերստակ—դազգահ։
վերտիկալ՛նի—ուղղաձիգ։
վեստիբյուլ—անդաստակ։
վեշիլ՛շչիկ—նշանակալող։
վիադուկ—ուղանցույց։
վիյեմկա—հանում, հանվածք։
վիզիրկա—նշանոց։
վիկլյուչատ՛—անջատել։
վիկլյուչատել՛—անջատիչ։
վիկրուժկա—փորեք։
վինտ—պտուտակ։
վինտովոյ—պտուտակաձև, պտուտակավոր, պտուտակեն։
վիստուպ—կարկառ։
վիտայա լեստնիցա—պտուտասանդուղք, փոլորասան-
դուղք, պտուտասանդուղք։
վիշկա—վիշկա, դիտանոց։
վկլյուչատ՛—ներփակել։
վկլյուչատել՛—ներփակիչ։
վոդոպրովոդ—ջրմուղ։
վոզբուդիտել՛—հարուցիչ, գրգռիչ։
վոզդուխոդուվնայա մաշինա—օդափուք մեքենա։
վոլ՛տ—վոլտ (յելեքտրական ուժի միավոր)։
վորոնկա—ձագար։
վրեզկա—մեջդրում։
վրուբ—թործ։

վրուբկա—թործում։
վտուլկա—վռան, պնդան, անուր։
վյազկա—կապ, կապում։
վյազկիյ—մածան, ճիլ։

Գայկա—պտուտակամայր, պնդօղակ, մանեկ։
գալտել՛—շրջյալ փորեք։
գարբիուս—հարպիուս (սոսինձ, որով քարեր են կլպ-ցընում)։
գեներատոր—«արտադրիչ», էլեկտրական հոսանք ա-ռաջացնող մեքենա (վառելանյութը գազացնող և բարձր տաքություն զարգացնող վառարան) շոգեմեքենայի կաթսա։
գիդրոտեխնիկա—հիդրոտեխնիկա, ջրատեխնիկա։
գլիբա—կունձղ, հողակոշտ։
գլինոբիտնիյ—կավատոփ։
գոնտ—գոնտ (բարակ և նեղ տախտակներ, որով տա-նիք են ծածկում)։
գորելկա—այրիչ։
գորն—հնոց։
գրան՛—կող, նիստ, յերեսակ։
գրեբեն՛—սեռակ։
գրուզավոյ կրան—բեռնամբարձ կռունկ։
գրուզոպոդյոմնիկ—բեռնամբարձ, ամբարձունակ։
գրունտ—գետին, հատակ/ ստառ (ներկի)։
գրունտովայտ՛—հատակել/ ստառել։
գրունտովկա—հատակում/ ստառում։

Դավլենիե—ճնշում,
դամբա—ամբարտակ, թումբ։
դվիգատել՛—շարժիչ։
դվիգատել՛ վնուտրեննեվո սգորանիյա—ներքին կիզ-ման շարժիչ, ներքնավառ շարժիչ։

դեկսել՛—ուրագ։
դետալ՛—մանրամասնություն։
դետալի կոնստրուկցիի—հորինվածքի մանրամասներ։
դեֆեկտ—թերություն։
դյորն—ճիմ, կունձղ։
դիագրամմա—դիագրամ, տրամաձև։
դիամետր—տրամագիծ։
դիկար—գետաքար,
դիմոպրովոդ—ծխան։
դիմոխոդ—ծխանցք։
դինամիկա—ուժաբանություն։
դոբիչա—արդյունահանում, արդյունահանություն։
դոլևայա պիլա—նրբասղոց։
դոմեննայա պեչ—հրահալոց։
դոսկա տոչնայա—ցվիքի տախտակ։
դոսկա ֆրիզովայա—ծոփորի տախտակ։
դոմկրատ—ամբարձիչ։

դրենաժ—դրենաժ, ցամաքուրդ։
դրեվեսինա—փայտ, բնափայտ։

դրոբիլկա—մանրիչ, ջարդիչ։
դուշ՝—ջրցան։
դուխովայա կամերա—ջերմարկղ։

Յոմկոստ՛—տարողություն։

Ժալյուզի—շերտափեղկ։
ժելեզոբետոն—յերկաթ-բետոն։
ժելոնկա—հորատի դույլ։
ժյոլոբ (ժոլոբ)—ճոռ, ճոռան։
ժուռնալ—որագիր։

Զաբեժնոյ ստուպեն՛—հովհարաձև աստիճան։
զադելկա—ամրացում։
զադելատ՛—ամրացնել։
զադվիժկա—սողնակ։
զավարկա—յեռել, յեռում։
զակալկա—մխում, զոդում։
զակլյոպկա—գամ։
զակլյոպնիկ—գամամուրճ։
զակլյոպշչիկ—գամող։
զակլինկա—սեպում։
զակոմել՛շչիկ—փակահատ։
զակոպերշչիկ—ցցահատ։
զալիվկա—լցում, լցնում։
զամազկա—մածիկ։
զամաշչիվատ՛—սալարկել։
զամինկա—սեղմվածք։

զապայկա—լեհեմում, զոդում։
զապալ՛շչիկ—վառիչ, պայթուցիչ։
զապրավկա—տեղը հագցնել, դրատել։
զասլոնկա—խափանիչ / սահանափակ։
զատյաժկա—պրկան։
զատյոսչիկ—տաշող։
զեմլեկոպ—հողափոր։
զուբիլո—հատիչ։

Իզդելիե—բանվածք։
իզմերիտել՛նիյ պրիբոր—չափիչ գործիք, չ. անոթ։
իզոլյատոր—մեկուսիչ, զատիչ, անջատիչ։
իզոլյացիա—մեկուսացում. մեկուսում, զատում, անջա-
տում։
իզրազեց—նախճասալ։
իզրազցովիյ պեչ՝—նախճասալե վառարան։
ինկրուստացիյա—դրվագ, կիտվածագործություն։
ինստրումենտ—գործիք։
ինստրումենտալ՛շչիկ—գործիքագործ։
իսպիտանիե—փորձարկում։
իստոպնիկ—վառող։

Կաբել—մալուխ։
կայլա—բրիչ,
կալիբր—տրամաչափ։
կալիլ՛նիյ—բովան։

կալ՛կա—խարում։
կալորիֆեր—կալորիֆեր, ջերմաբաշխ։
կամենոդրոբիլկա—քարաջարդ։
կամենոլոմնյա—քարհանք։
կամենշչիկ—որմնադիր։
կամերա—խուց։
կամնետյոս—քարտաշ։
կանավա—առու։
կանալ—անցք, ջրանցք։
կանալիզացիա—կոյուղի։
կանտովկա—յեզերում։
կապիտել՛—խոյակ, սյունագլուխ։
կար՛եր—խճարան։
կարնիզ—քիվ։
կատոկ—գլդոն, թավալուկ, գլանվակ։
կատուշկա—կոճ։
կեսսոն—սուզարկղ։
կեսսոնշչիկ—սուզարկղագործ։
կիլևայա արկա—վողնուցային կամար։
կիրկա—բրիչ, քլունգ։
կիրկովատ՛—բրել։
կլադկա—վորմածք։
կլեպալ՛շչիկ—գամող։
կլյոպկա—գամվածք։
կլին—սեպ։
կլինկեր—գերաթուրծ աղյուս։

կովալ՛—պայտար։
կոժուխա—պատյան։
կոլեր—յերանգ։
կոլյոսնիկ—անվագործ։
կոլլեկտոր—ամբարիչ։
կոլոդա—կոճղ։
կոլոդեցնիկ—ջրհորափոր։
կոլոննա—սյուն։
կոլպակ—գլխադետ/ խուփ, կափարիչ։
կոլ՛ցեվոյ նոժ—ողակավոր դանակ։
կոմմուտատոր—փոխարկիչ։
կոմպրեսսոր—ճնշող։
կոնոպատչիկ—խծծագործ։
կոնոպատիտ՛—խծծել։
կոնսոլ—բարձակ։
կոնստրուկցիա—հորինվածք, կառուցվածք։
կոնտակտ—հպում։
կոնտակտնոյե կոլ՛ցո—հպման ողակ։
կոպան—կոպան։
կոպեր—ցցահար։
կորեննոյ լես—լաստակ։
կորոբկա—տուփ / շրջանակ։
կորոմիսլովայա—ակտիաձև։
կորչեվշչիկ—արմատախիլ անող։
կոստուր—սանդուխքակալ։
կոստիլ՛—բևեռ, կռաբեռ։

կոստի՛լշչիկ — բևեռահար, բևեռ խփող։
կոտե՛լշչիկ — կաթսայագործ։
կոտլովան — պեղան։
կոչեգար — հնոցավառ։
կրան — կռունկ, ծորակ։
կրանովշչիկ — կռնկագործ։
կրեպովշչիկ — հեղյուսող, սեռնակող։
կրովե՛լշչիկ — տանիքագործ, ծեղունագործ։
կրոմկա — եզր։
կրոնշտեյն — բարձակ, թաթ։
կրուժալո — կողնարկ/ կարկին։
կուվալդա — մուրճ (մեծ), թոխմախ։

Լաբորատորիա — աշխատանոց, գործանոց։
լագ — տապաստ։
լա՛ր — տաշտ։
լեբեդկա — բեռնորդ։
լեկալո — կաղապար, ձևան։
լենտոչնայա պիլա — յերիզասղոց։
լեսա — լաստակ։
լեսոպիլկա — սղոցարան։
լոկոմոբիլ — լոկոմոբիլ, շոգեկառք։
լոկոմոտիվ — լոկոմոտիվ, շոգեշարժ։
լոմ — լինգ, լծակ/ջարդ (մետաղի), ջարդուք։
լոմշչիկ — քանդող, ջարդող։
լոտոկ — վաք։

լուժենիե — անագում, կլայեկում.
լուչկովայա պիլա — աղեղնասղոց։
լյուկ — մտոց։

Մագիստրա՛լ — մագիստրալ, գլխավոր գիծ։
մայակ — փարոս։
մայատնիկովայա պիլա — ճոճանակավոր սղոց։
մալյար — ներկարար։
մարկա — նիշ։
մասլյոնկա — յուղաման։
մաստեր — վարպետ։
մաստիկա — մածիկ։
մասսա — զանգված։
մասսիվ — հոծ/ զանգված։
մախովիկ — թափանիվ։
մաշինիստ — մեքենավար։
մեդնիկ — պղնձագործ։
մել — կավիճ։
մերգե՛լ — մերգել, կրակավ։
մեխանիզմ — գործիակազմ։
մեշալկա — խառնիչ։
Մնոգոգրաննիյ — բազմանիստ, բազմակողմ։
մոզաիկա — խճանկար։
մոզաիչնիկ — խճանկարող։
մոլոտոբոեց — մրճահար։
մոնտաժ — սարքում։

մոնտըրովատ՛—սարել:
մոստովշչիկ—սալարկող:
մոտիգա—մարկեղ:
մոտիգա ի կիրգա—յերկուսին:
մոնտյոր—մեքենագետ, հարդարիչ. սարիչ:
մոտոր—շարժիչ, մոտոր:
մոտոցիկլ—մոտոցիկլ, շարժանիվ:
մոշշնիյ—հզոր:
մուֆել՛նիյ պեչ—մուֆելի վառարան, մետաղափորձ վառարան:

Նարիվկա—լիցք:
Նավես—շուքարան, հովանի:
Նավյորտկա—գչրակ:
Նավիկ—սովորույթ:
Նագել—սեռնակ, բևեռ:
Նագրեվատել՛—ջեռուցիչ:
Նադրուբկա—մակահատում:
Նալիչնիկ—պարակալ:
Նակատ—ծածկ(բարակ գերաններից)/վրաքաշ:
Նակլադկա—մակադրում:
Նակլադնոյ—մակադիր:
Նակլեյշչիկ—կպցնող:
Նամյոտկա—նշանարկում:
Նամետ—ծեփ:
Նամոտկա—փաթաթում:

Նապիլ՛նիկ—խարտոց:
Նարեզկա—պարույր:
Նորմիրովկա—նորմավորում:
Նասեչկա—քերթ:
Նասիլկա—մատույց, պատգարակ:
Նասիպ—լից:
Նասլոննիյ—հենովի:
Նասոս—պոմպ:
Նաստիլկա—վրաքաշում, վրաքաշ:
Նաստրոյկա—սարքում:
Նատյաժնոյ—ձգվող:
Նեբոսկրեբ—յերկնաբերձ:
Նիվելիր—մակարդաչափ:
Նոժովկա—մետաղասղոց:

Որդելկա—մշակում,
ոբ՛յոմ—ծավալ:
ոբիվկա—յերեսքաշ:
ոբմոտկա—փաթաթ, փաթաթում:
ոբմոտչիկ—փաթաթող:
ոբլիցովկա—յերեսում, յերեսարկ:
ոբլուպիտ՛—կեղևատել, կեղևահանել:
ոբրեզ—առավել, կտրվածք:
ոբրուչ—հեց:
ոբտոչկա—շրջատաշում:
ոգնեուպորնիյ—հրահեստ:

ոկլադկա—ծածկում:
ոկոննիյ պերեպլյոտ—ապակեկալ:
ոպոլուբկա—տախտակամած:
որնամենտ—զրվագ:
ոսադիտ՝—նստեցնել:
ոստով—կմախք:
ոսկոլենիե—քերում:
ոտկոս—շեպ:
ոշտուկատուրիտ՝—սվաղել:

Պագովիկ—քարադուր:
պազ ի գրեբեն՝—փորակ և սեռակ:
պայանիե—զոդում, լեհիմում:
պայա՛լշչիկ—զոդող, լեհիմող:
պարկետ վը յոլկու—սայրադիր պարկետ:
պարկետչիկ—պարկետագործ:
պարովայա մաշինա—շոգեմեքենա:
պարովոյ կատյոլ—շոգեկաթսա:
պարովոզ—շոգեկառք:
պարտյա—խմբակ:
պեմզա—չեչաքար:
պերեգորոդկա—միջնորմ:
պերեդատոչնիյ մեխանիզմ—փոխադիր մեխանիզմ:
պերեմեննիյ տոկ—փոփոխակի հոսանք:
պերեպլյոտ—ապակեկալ:
պեսչանիկ—ավազաքար:

պերիլա—բազրիք:
պերիմետր—շրջանագիծ:
պերեմիչկա—բարավոր:
պերֆորատոր—շաղափ:
պեչնիկ—վառարանագործ:
պիլա ս նատյանուտիմ պոլոտենցեմ—լարովի սղոց:
պիլշչիկ—սղոցող:
պիրամիդա—բուրգ:
պլան—պլան, հատակագիծ, ծրագիր:
պլանիրովկա—հատակագծում, ծրագրում:
պլատֆորմա—հարթակ:
պլաֆոն—պլաֆոն (նկարած, նաշխած առաստաղ):
պլինտուս—շրիշակ:
պլիտա—սալ, սալաքար, ակութ:
պլիտա կուխոննայա—խոհանոցի ակութ:
պլիտոչկա—սալիկ:
պլիտոլոմ—քարհատ, սալհատ:
պլիտոչնիկ—սալագործ:
պլոմբա—պլոմբ, կապարակնիք:
պլոմբիրովշչիկ—կնքող, կապարակնքող:
պլոսկոգուբցի—տափապռունկ:
պլոտինա—պատվար:
պլոտնիկ—ատաղձագործ:
պլոշչադկա—հարթակ:
պնեվմատիչեսկիյ—պնևմատիկ:
պովերխնոստ՝—մակերես:

պոդրոյկա — տակաշար։
պոդվեսնիյ — ընդկախ։
պոդոկոննիկ — լուսամուտի գոգ։
պոդմոստկի — լաստակ։
պոդյոմնիկ — վերելակ։
պոդյոննայա պլատա — որավարձ։
պադյոնշչիկ — որավարձու։
պոդպորկա — դիմհար։
պոդպիլոկ — խարտոց։
պոդրիվատ — ականահատել, պայթեցնել։
պոդրիվնիկ — ականահատող, պայթեցնող։
պոդրուչնիյ — ոժանդակ բանվոր։
պոդսոբնիյ — ոժանդակ։
պոդտոչիկ — սրող։
պոդտոպնիկ — ներքնակրականոց։
պոդշիվկա — յենթերեսում։
պոդշիպնիկ — սռնակալ, առանցքակալ։
պոկովկա — մանր յերկաթ։
պոլայա ստենա — սնամեջ պատ։
պոլ վո ֆրիզ — ծոփորավոր հատակ։
պոլիրովկա — վողորկում, հղկում։
պոլիրովշչիկ — վողորկող, հղկող։
պոլկա — նիստ, թարեք։
պոլոգիյ — տափակավուն։
պոմոլ — աղուն։
պոլոտնո — յերեսք։

պոպերեչնիյ — խոտորնակի։
պորտալ — գլխավոր դուռ, ավագ դուռ։
պորշեն — մխոց։
պոսադկա — նստվածք, նստեցում։
պոստոյաննիյ տոկ — միայուն հոսանք։
պրիբոր — գործիք, սարք։
պրիվոդնոյ ռեմեն — շարժափոկ, շարժիչ խորաց։
պրիգոնկա — հարդարանք, տեղը քցել։
պրիկոլկա — կոփվածք։
պրի·տիրկա — շփելով վողորկում։
պրիտոլոկ — կողոռ։
պրիպիլովկա — սղոցում (կրկին)։
պրիսպոսոբլենիե — հարմարանք։
պրոբոյնիկ — ծակահար։
պրոյոմ — ականոց։
պրոլյոտ — հենամիջք, բացվածք։
պրոպիտատ — տոգորել։
պրոտրավա — խածատիչ։

Ռադիուս — շառավիղ։
ռազբիվկա — նշանահարում/ ծրագծում։
ռազբիրատ — քանդել։
ռազդելկա — պատոց/ հարդարում։
ռազմետկա — նշան/ նշանարկում։
ռազմետչիկ — նշանող,նշանարկիչ։
ռազմոտկա — կծիկը քանդել, բացել։

ռայբովշչիկ—հարթող:
ռասկանտովկա—յեղրատում:
ռասպրեդելիտել՛նիյ շչիտ—բաշխիչ սահանափակ, բաժանող վահան:
ռասպորկա—պահանգ:
ռաստվոր—շաղախ:
ռաստրուբի—ձագարաձևեր:
ռասշիվկա—կարան:
ռեգուլյատոր—կարգավորիչ, կանոնավորիչ:
ռեգուլիրովատ՛—կարգավորել, կանոնավորել:
ռեզ՛բա—պարույր/ փորակ,
ռեզեց—կտրիչ:
ռեյկա—կավար/ ձող:
ռեզերվուար—ջրամբար/ պահաման (հեղուկների):
ռեմեն—փոկ:
ռեմոնտ—նորոգություն, նորոգում:
ռեմոնտեր—նորոգիչ:
ռիֆլեննիյ—խութային, մատնեքավոր
ռիչագ—լծակ:
ռոզետկա—վարդակ:
ռոլիկ—անվակ:
ռուստիկ—ռուստիկ:
ռուչկա—բռնակ:
ռյաժա—ագուց վորմ:

Սամոտոչկա—ինքնասրոց, ինքնասրիչ:

սամշիտ—տոխաս:
սանդրիկ նադ դվերյու—վերնախարիսխ.
սարայ—հանգար:
սբորկա—սարում:
սբորոչնայա—սարանոց:
սվարկա—յեռ:
սվարշչիկ—յեռող:
սվայա—ցից:
սվերլո—շաղափ:
սվերլովշչիկ—շաղափող:
սվոդ—կամար, թաղ:
սդել՛նայա պլատա—գործարքավարձ:
սդել՛շչինա—գործարք:
ս՛յոմկա—հանութ:
սերպյանկա—սերպյանկա:
սիգնալ—ազդանշան:
սիլիկատ—սիլիկատ:
սիր՛յո—հումույթ:
սկոբա—ճարմանդ/ ունկ, կանթ:
սկրեպլենիե—շաղկապում:
սլուժբա—սպասարկու շենք/ ծառայություն:
սլեսար—փականագործ:
սմազկա—քսուք:
սմազչիկ—քսուկող:
սոորուժենիե—կառուցում:
սպիրալ՛նիյ—պարուրաձև/ վոլորակ:

սրաշչիվատ՝ — կցել:
ստանոկ — հաստոց/ դազգահ/ գործասեղան:
ստարշիյ — ավագ:
ստվորչատայա դվեր՝ — թևանի դուռ:
ստեկոլ՝շչիկ — ապակի քցող:
ստիկ — կցվածք, կցուրդ:
ստոյկա — կանգնակ:
ստոլբ — սյուն:
ստոլյար — հյուսն:
ստոպորնիյ վինտ — սեղմիչ պտուտակ:
ստրեմյանկա — յելարան:
ստրոպիլա — ծպիղ:
ստրոգալ՝ — ռանդող:
սուշիլնյա — չորանոց, չորացման սենյակ:
սֆերիչեսկիյ — գնդաձև:
սխեմա — սխեմա, ընդհանուր պատկեր:
սչյոտչիկ — հաշվեցույց:

Տալ՝ — բազմաճախարակ:
տվորիլ՝նայա եամա — կեր մարելու փոս:
տեսովիկ — տաշիչ մուրճ:
տեխնիկա — արհեստագիտություն:
տիգել՝ — հալոց:
տիպ — տիպ:
տիսկի — մամլակ:
տյոսկա — տաշում:

տաչկա — հողնակ, ձեռնասայլակ:
տաչեչնիկ — հողնակակիր, ձեռնասայլակորդ:
տոկար — ճախարակագործ:
տոկ — հոսանք:
տոլ՝ — տոլ, խավաքարտ:
տորցովշչիկ — ճակատող:
տոչիլո — սրոց, հեսան:
տրավկա — խածատում:
տրամբովկա — տոփանում:
տրանսմիսսիա — տրանսմիսսիա, փոխանցամեքենա:
տրանսպորտ — փոխակրանք/ գումակ:
տրանսպորտեր — փոխակրող:
տրանսֆորմատոր — տրանսֆորմատոր, յելեքտրափոխ:
տրաֆարետ — կաղապար, մեքենայական ընդօրինա-
կություն:
տումբա — կիսասյուն:
տուննել — տուննել, ստորուղի:
տուրբինա — ջրանիվ:
տուրբո-գեներատոր — տուրբո-գեներատոր:
տուֆ — փխրաքար, քավանդ:
տյագա — ձգում/ քարշ:

Ուկլադկա — դրում, դնում:
ուկլադչիկ — դրող, դնող:
ուկլոն — թեքություն թեքվածք:
ուկուպորկա — խցանում, փակում:

ուպակովկա — ծրարում/ծրարոց:
ուրավնիտել՛նիյ — հավասարիչ:
ուրոչնույե պոլոժենիե — աշխատաչափի կանոնագիրք:
ուստանովկա — տեղակայանք:
ուստանովիտ՛ — տեղակա յել:
ուստանովշչիկ — տեղակայող:
ուստոյ — հաստարան:
ուտերմարկովիյ պեչ՝ — ուտերմարկյան վառարան:
ուտիլիզացիա — օգտագործում:
ուտրամբովատ՛ — տոփանել:
ուշկո — ունկ, կանթ:

Ֆալ՛ց — ծալուք/ ակոսատ:
ֆալ՛ցեվատ՛ — ակոսատել:
ֆաներա — ֆաներ:
ֆասադ — ճակատ:
ֆախվերկովայա ստենա — վանդակորմ:
ֆաշինա — ճեղան, ջախ:
ֆերմա — ֆերմ:
ֆիլենկա — լիրք:
ֆիլենչատիյ — լիրքավոր:
ֆլանեց — ծնոտ:
ֆլյուգարկա — ծխանի գլխանոց:
ֆլյուգերկա — հողմացույց:
ֆրեզովատ՛ — ֆրեզել:
ֆրիզ — ծոփոր:

ֆրոնտոն — ճակտոն:
ֆուկսովոյե ստեկլո — լուծելի ապակի:
ֆունդամենտ — հիմք:
ֆուտլյար — տուփ/ պատյան:

Ցապֆա — դարձյակ:
ցենտրալ՛նոյե ոտոպլենիե — կենտրոնական ջեռուցում:
ցիկլյա — քերիչ:
ցիկլեվատ՛ — քերել:
ցիլինդր — գլան:
ցոկոլ — ցոկոլ, խարիսխ:

Չան — գուռ:
չերդակ — ձեղունահարկ:
չերեպիցա — կղմինտր:
չերպակ — մոկոշ:
չերտյոժ — գծագիր:
չեշույչատիյ — թեփավոր:
չուգուն — չուգուն, թուջ:
չուրա — գետավազ:

Շարեր — քերիչ:
շարլոն — շաբլոն, ձևան:
շաբրովկա — քերում:
շայբա — տափողակ:
շարնիր — ծխնի/ հողակապ:
շախտա — հորան:
շեստերնյա — բանեցնող անիվ:
շին — դոխ:

շիպ — բութակ, բիտ, փուշ։
շիֆեր — հերձաքար։
շկիվ — փոկանիվ, հոլովակ։
շլակ — խարամ։
շլիֆովկա — հղկում, փողորկում։
շլյուզ — սահանք/ սահանադուռ։
շնեկ — ջրամբարձ պտուտակ։
շորնիկ — սարագործ, թամբագործ։
շպալա — կոճ։
շպինգալետ — մղլակ։
շպունտ — ագույց․
շտամպովանիե — դրոշմում, սեղմադրոշմում։
շտրաբա — ատամնավորածք։
շտուկատուրա — սվաղ, ծեփ/ սվաղում, ծեփում։
շչեբեն — խիճ։
շչեկոլ՛դա — լեզվակ, մանդալ։
շչիտ — սահանափակ/ վահան։

Եկսկավատոր — արտափորիչ։
ելեվատոր — վերամբարձ,
ելեմենտ — տարր։
եսքիզ — նախագիծ։
ետիկետ — նիշ, ապրանքանիշ։

Յակոր — խարիսխ։
յարլիկ — ապրանքանիշ։

ԱՅԲՈՒԲԵՆԱԿԱՆ ՑԱՆԿ

	№ №
Ախտահանիչ . . .	141
Անվագործ . . .	163
Ապակի գցողներ . . .	22
Ապրանքանիշ կպցնողներ և տակառներ նորմավորողներ . . .	128
Ասֆալտագործներ . . .	15
Ատաղձագործներ . . .	6
Արտաքին պաշտպանության զինված պահակ	92
Արտաքին պաշտպանության շարքային պահակ	93
Ավագ ախոռապան . . .	88
Ավագ նորոգիչ . . .	27
Ավտպահաններ . . .	103
Ավտոգենով յեռացնողներ . .	67
Ավտոգենով յեռացնողների օժանդակ աշխատակիցներ . . .	68
Արմատախիլներ· . . .	81
Բաղանիքի սպասավոր—ուհի . .	142
Բետոնագործներ . . .	8
Բևեռ խփողներ . . .	29
Գամողներ . . .	55
Գիպս մանրողներ . . .	119

Գիպս փոխադրողներ . . . 120
Դազգահի շրջանակային աշխատողներ . 71
Դատարկ տակառներ բեռնողներ . . 126
Դարբիններ . . . 35
Դարբիններ—պայտարներ . . 87
Դռնապաններ . . . 91
Ցենթաշրջանակայիններ . . 72
Ցեփողներ . . . 16
Ցելեկտրոմոնտյորներ . . . 47
Թամբագործ . . . 86
Թափողներ. . . . 102
Թիթեղագործներ . . . 23
Թիթեղագործներ (ժեստյանշչիկ) . . 63
Լոկոմոբիլի կաթսա վառող . . 54
Խիճ ջարդողներ . . 25
Խծծագործներ . . . 5
Ծայր կարողներ . . . 75
Կառապան շրջագայման . . 89
Կառապան բեռնակիր կառքերի . . 90
Կառուցող փականագործներ . . 37
Կավիճ, կավ, մերգել քանդողներ . . 98
Կենտրոնական ջեռուցման վառարաններ վառողներ . . . 48
Կլինկերի նետող բանվորներ . . 117
Կռունկի մեքենավար . . . 50
Կտրատողներ . . . 74

Կրտսեր նորոգիչ . . 27 ա.
Կոյուղիների խողովակներ դնողներ . 3
Կուրյերներ—ցրիչներ . . . 97
Հանքեր բացող հողափորներ . . 101
Հարթողներ . . . 17
Հեղյուսողներ—ամրացնողներ . . 83
Հղկողներ 11
Հյուսներ 4
Հումույթ տեսակավորող . . 107
Հողափորներ . . . 1
Հորատողներ. . . . 99
Ձեռքով ցեմենտ լցնողներ . . 123
Ձիապաններ . . . 88 բ.
Ճախարակագործ . . . 134
Ճախարակագործի օժանդակ աշխատակից . 135
Ճանապարհների աշխատանքի մեքենավարներ . 38
Ճանապարհների ավազ նորոգողներ . 111
Ճանապարհ նորոգողներ . . 109
Ճանապարհի նորոգման բանվորներ . 110
Ճանապարհներին հսկող բանվորներ . 106
Մաքրող—ուհի . . . 96
Մեքենավար . . . 131
Մեքենավարներ էքսկավատորների վրա . 39
Մեքենավարներ կտրատող և բետոն պատրաստող մեքենաների . . 42
Մեքենավարներ՝ ցցահատի. վերելակի, ջուր կրճող մեքենաների և այլ կառուցվածքների 41

Մեքենավարի օգնական . . . 40
Մոզայիկագործներ . . . 14
Մուրճաններ . . . 36
Յուղ քսողներ . . . 77
Նավաշինարարական հյուսներ . . 82
Ներկարարներ . . . 21
Ներկարարներ—նկարիչներ . . 20
Ներքին պաշտպանության շարքային պահակ . 94
Նիշ տվողներ . . . 108
Նյութեղենի պահեստի ավագ բանվոր . 140
Նշանակալներ . . . 28
Նշանող—կաթսայագործ . . 64
Շաղափողներ . . . 56
Շարժանվորդ . . . 85
Շինարարական աշխատանքի օժանդակ բան-
վորներ . . . 45
Շոգեկաթսա վառող . . . 53
Շոֆերներ . . . 84
Պարկետագործներ . . . 17
Պայթեցնող . . . 106
Պղնձագործ . . . 65
Պղնձագործի օժանդակ աշխատակից . 66
Պտուտակող (փականատ) . . 73
Ջրամբարձ պտուտակների բանվորներ . 115
Ջրհորափորներ . . . 2
Ջուր յեռացնողներ . . . 95

Ռանդող . . . 76
Սալագործներ . . . 13
Սալարկիչներ . . . 24
Սահանափակի հերթապահներ—էլեկտրիկներ . 136
Սահանափակի բանվոր . . . 137
Սարքավորողներ . . . 33
Սեռնակողներ . . . 31
Սևագործ բանվորներ . . . 46
Սղոցարանի մեքենավար . . 49
Սղոցասարքիչներ . . . 69
Սղոցողներ . . . 43
Սղոցողներ . . . 78
Սուզարկղագործներ . . . 32
Սվաղագործներ . . . 19
Սփռողներ . . . 31
Սրողներ . . . 70
Տակառները գետեզրյան տեղից գլորողներ . 125
Տակառներ խցողներ (ձեռքով) . . 124
Տաշտները թղթով պատողներ . . 127
Տաշողներ . . . [illegible]0
Տունելների պահապան . . . 112
Տոպրակ կարողներ . . . 129
Տոպրակները կապարակնքողներ . . 130
Ցեմենտաղացպան . . . 113
Ցեմենտաղացպանի օգնական . . 114
Ցեմենտ լցնողներ . . . 122
Ցեմենտաղացի փոխադրիչներ . . 116

Ցեպպելինի վրա աշխատող բանվորներ . 118
Ցուրտ կամերաները մաքրող բանվորներ : 121
Վագոնիկ քշողներ . . . 105
Վառարանագործներ . . . 18
Վերելակի բանվորներ . . . 51
Վորմնադիրներ . . . 9
Փաթաթողներ . . . 137
Փաթաթողի ոժանդակ աշխատակից . 138
Փականագործ . . . 132
Փականագործ—գործիքագործ . . 57
Փականագործ—գործիքագործի ոժանդակ աշխատակից . . . 58
Փականագործ—հավաքող . . 61
Փականագործ հավաքողի ոժանդակ աշխատակից 62
Փականագործ նորոգող . . . 59
Փականագործ նորոգողի ոժանդակ աշխատակից 60
Փականագործ ջրմուղի և ջեռուցման . 34
Փականագործի ոժանդակ աշխատակից . 133
Փայտահատներ . . . 20
Փորող դազգահների դազգահավորներ . 62
Քար բեռնողներ . . . 104
Քարհատներ . . . 44
Քարտաշներ . . . 10
Քար սղոցողներ . . . 12
Ոդափուք մեքենայի մեքենավար . . 52

ՄԱՍՍ. ԳՐԱԴ-ՐԱ
Масс. Б-ка-Чит.
Гос. Публичная Б-ка ССР
Библетека
Читальня
им Тов.
С. Шаумяна
ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0262805